

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA REGIONÁLNÍ A ENVIRONMENTÁLNÍ EKONOMIKY

Možnosti rozvoje Hodonínska a Břeclavska
Opportunities of Development of Microregions Hodonín and Břeclav

Student: Bc. Adam Kremr

Vedoucí diplomové práce: Ing. Jan Malinovský, Ph. D.

Ostrava 2011

Místopřísežně prohlašuji, že tuto diplomovou práci jsem vypracoval samostatně a použil jsem uvedenou literaturu a internetové zdroje.

V Hodoníně 29. dubna 2011

.....

Poděkování

Touto cestou jsem chtěl poděkovat panu Ing. Janu Malinovskému, Ph. D. za odborné vedení a cenné rady, kterými přispěl k vypracování diplomové práce.

OBSAH

1. ÚVOD.....	1
2 VÝCHODISKA PRO STRATEGICKÝ ROZVOJ ORP.....	3
2.1 Pojmy státní a veřejná správa, samospráva	3
2.1.1 Historický vývoj správy na území Českého státu	3
2.1.2 Veřejná správa a státní správa v České republice	6
2.1.3 Samospráva v České republice.....	7
2.1.4 Správní uspořádání a administrativní dělení České republiky	9
2.2 Evropský dotační systém, fondy EU	10
2.2.1 Evropská unie	10
2.2.2 Regionální politika EU a vazba na Českou republiku.....	11
2.2.3 Fondy EU	12
2.2.4 Unijní strategické rozvojové dokumenty ČR pro období 2007 až 2013	13
2.2.5 Operační programy ČR pro období 2007 až 2013	14
2.2.6 Regiony soudržnosti	15
2.2.7 Regionální operační programy, ROP Jihovýchod.....	16
2.3 Projektové řízení	17
2.3.1 Základy řízení projektů	17
2.3.2 Postup při předkládání dotace pro projektový záměr	23
2.4 Strategické plány rozvoje obce.....	26
2.4.1 Strategie obce	26
3 ZHODNOCENÍ POTENCIÁLU VYBRANÝCH SFÉR K ROZVOJI ORP	
HODONÍN A ORP BŘECLAV.....	28
3.1 ORP Hodonín.....	28
3.1.1 Turistické cíle	30
3.1.2 Úspěšné projekty realizované v ORP Hodonín.....	32
3.2 ORP Břeclav	34
3.2.1 Turistické cíle	36
3.2.2 Úspěšné projekty realizované v ORP Břeclav	38

3.3 Ekonomické a rozvojové indikátory ORP Hodonín a ORP Břeclav	40
3.3.1 Ekonomický indikátor, nezaměstnanost.....	40
3.3.2 Ekonomický indikátor, bytová výstavba v ORP Hodonín a Břeclav (2000 – 2008) ..	41
3.3.3 Ekonomický indikátor, počet obyvatel ORP.....	42
3.3.4 Ekonomický indikátor, počet ekonomických subjektů v ORP.....	43
3.3.5 Ekonomický indikátor, podíl ekonom. subjektů podle vybraných odvětví v %	44
3.3.6 Vyhodnocení ekonomických indikátorů ORP Břeclav a ORP Hodonín.....	45
3.3.7 Výstupy z analýzy ekonomických indikátorů pro zpracování vize měst.....	46
4 NÁVRH VIZE MĚST HODONÍN A BŘECLAV A NAVAZUJÍCÍCH PROJEKTŮ	47
4.1 Vize rozvoje cestovního ruchu města Hodonín.....	47
4.1.1 Zhodnocení vývoje města Hodonín.....	47
4.1.2 Vize města Hodonín 2011 až 2021	49
4.2 Vize rozvoje cestovního ruchu města Břeclav	52
4.2.1 Zhodnocení vývoje města Břeclav	52
4.2.2 Vize města Břeclav 2011 až 2021	53
4.3 Porovnání vizí rozvoje cestovního ruchu obou měst.....	56
4.4 Návrh rozvojových projektů města Hodonín	58
4.4.1 Návrh projektu: „Kryté aquacentrum Hodonín“	58
4.4.2 Návrh projektu: „Moravské dny“	59
4.5 Návrh rozvojového projektu města Břeclav	60
4.5.1 Návrh projektu: „Dopravní terminál Břeclav“	60
5. ZÁVĚR.....	62
SEZNAM LITERATURY	65
SEZNAM ZKRATEK A SYMBOLŮ	67
SEZNAM PŘÍLOH	69

1. Úvod

Města mají významnou roli v rozvoji společnosti. Regionální ekonomické teorie zobecnily jejich rozvojové procesy např. v modelu etapovitého rozvoje města a teorii centrálních měst. Byly a jsou póly rozvoje širšího území, např. i v dimenzi regionu. Tyto vztahy měst k okolí jsou jádrem modelu centrum-periferie. Teoretické axiomy potvrdily empirické studie. např. to, že rozvojové trajektorie a ekonomické struktury měst se odvíjí od jejich předešlého zejména ekonomického vývoje a závisí na cílových představách jejich představitelů. Město Hodonín a Břeclav mají přibližně stejný počet obyvatel, nacházejí se poblíž východních hranic ČR, negativně na ně dopadla změna režimu v roce 1989 i rozdělení Československé Federativní Republiky v roce 1993. V rámci České republiky jsou to periferní oblasti. Proto jsou zajímavá jednak k vzájemnému posouzení jejich výchozích podmínek a rozvojových vizí neboli možností, především v oblasti rozvíjející se turistiky, a v návaznosti na historický vývoj střídající dynamiku růstu a poklesu v jednotlivých etapách.

Téma práce se zabývá také širším územím těchto měst. V práci se porovnávají ekonomické indikátory rozvoje ORP Břeclav a ORP Hodonín v letech 2000 až 2009.

Cílem mé práce je zformulovat vize měst Hodonín a Břeclav a navrhnout nosné rozvojové projekty, které by měly naplňovat jejich vize v rozvoji cestovního ruchu. Dílčím cílem je jednak analýza ekonomických indikátorů za územní celky ORP Hodonín a ORP Břeclav a dále pak vyhodnocení úspěšných realizovaných projektů spolufinancovaných EU. Tyto dílčí cíle tvoří výchozí poznatky pro zpracování rozvojových vizí cestovního ruchu obou měst, pro návrhy projektů, které jejich vize naplňují a zároveň mohou získat podporu EU.

V úvodní části mé práce je popis jednotlivých složek státní správy, veřejné správy a samosprávy, její historický vývoj na území Českého státu, Rakouska-Uherska, ČSR, ČSSR a posléze ČR. Navazuje rozbor projektového řízení a přehled operačních programů. Především se zabývám ROP Jihovýchod a zdroji spolufinancování. Tato část mé práce částečně seznamuje s tematikou projektového řízení a dává možnost částečně nahlédnout a porozumět problematice evropských fondů v rámci českého správního aparátu.

Další bodem mé práce je nástin turistických lákadel zmíněných oblastí, tedy Hodonínska a Břeclavska. Následuje přehled úspěšně realizovaných projektů, které přímo souvisí s cestovním ruchem daného mikroregionu.

Ekonomické srovnání prezentované pomocí výstupů z programu SPSS a současná ekonomická analýza přibližuje ekonomické problémy. Z výsledků ekonomické analýzy vyvozují závěry, které dále promítám do zpracovávané vize měst Hodonín a Břeclav.

V navržených vizích se soustřeďuji na jednotlivé prioritní osy, které se pro každé město liší. Vize vychází z výsledků ekonomické analýzy, s přihlédnutím k historickému vývoji měst a již realizovaným projektům.

Závěrem navrhuji uskutečnitelné projekty, které spadají do oblasti cestovního ruchu a mají přispět k rozvoji turismu a zároveň zvýšení úrovně kvality života pro současné obyvatelstvo ORP Hodonín a ORP Břeclav. Jsou navrženy projekty, které se mohou ucházet o spolufinancování ze zdrojů Evropské unie.

Při zpracovávání mé diplomové práce jsem vycházel z materiálů městského úřadu Hodonín a městského úřadu Břeclav. Na městském úřadě Hodonín jsem pro potřeby diplomové práce absolvoval v měsíci srpnu 2010 stáž.

2 Východiska pro strategický rozvoj ORP

2.1 Pojmy státní a veřejná správa, samospráva

Správa je historický pojem a lze jej odvodit ze slova „právo“. Správa vykonává činnosti spojené s právem v praxi. Jsou to správní činnosti: například spravování, starání se, obhospodařování, řízení, udržování, organizování. Přeložíme-li pojem „správa“ z latiny, znamená to doslova administrativní přisluhování.

Správa je cílevědomá společenská činnost směřující k naplnění a dosažení cíle, který má charakter veřejný nebo soukromý. Obsah a charakter správy dnes určuje správní právní odvětví. Rámec působení správy a rozsah její činnosti určuje správní řád. Realizace správy se uskutečňuje pomocí účelových právních norem, které určují meze činnosti správy (Káňa 2004).

2.1.1 Historický vývoj správy na území Českého státu

První města začala na území přemyslovského Českého státu vznikat v průběhu 12. a 13. století. Jednalo se o města královská a poddanská. Každé město získalo příslušná privilegia, odpovídající postavení. Města byla zakládána panovníkem, který byl zároveň i majitelem měst. Existovala i tzv. léna, tedy města, která odpřísáhla věrnost panovníkovi, ale nacházela se za hranicemi státu. Za jedny z nejstarších měst u nás jsou považovány: Hradec Králové, Brno, Litoměřice, Břeclav, Olomouc aj., jednalo se o královská města. V čele města stál rychtář, později starosta. Ve 13. století začala být města vybavena souborem práv – městské právo, podle magdeburského vzoru. Obyvatelstvu tato práva poskytovala jistá privilegia a ochranu. Základním zakládacím právním dokumentem královského města byla zakládací listina. Takto byla založena města: Opava, Znojmo, Hodonín aj., nejstarším dochovaným dokumentem tohoto typu je zakládací listina města Uničova.

Během 15. století začíná úpadek, města ztrácí svůj vliv. Výkonná moc se přesouvá od rychtáře k městské radě, ta má v této době plné kompetence v úsecích bezpečnosti a financí. Novým prvkem je městský písař, později se tato funkce slučuje s pozicí městského kancléře. 11. 3. 1500 je přijato Vladislavské zemské zřízení, dochází k popření politického práva měst. Předmětem sváru se stává soudní moc, města již nemohou soudit měšťany. Tento problém se daří vyřešit 24. 10. 1517 přijetím Svatováclavské smlouvy, která garantuje návrat práva soudu nad měšťany vykonávat městským soudem. Po nástupu Ferdinanda I (1523) vznikají nové

spory mezi městy a panovníkem, prosazujícím centralizaci. Částečné řešení se nachází až v období stavovského povstání na konci 15. století.

Po porážce stavů v roce 1620 se správní vliv dostává do rukou Habsburků. Cílem Habsburků je zajištění dominantního vlivu v Českém státě, který se stává na 300 let součástí Rakouského císařství. Přejímané právní normy se plně podřizovaly moci panovníka, ne však rozvoji měst. Městská rada si však zachovala alespoň do 18. století právo dohlížet na cechy. Po nástupu Marie Terezie na Rakouský trůn se realizuje jedna z nejrozsáhlejších reforem samosprávy měst. Je vydán Tereziánský soudní zákoník (1. 1. 1770), který omezil soudní pravomoc měst. Dalšími pozitivními kroky bylo dosazení profesionálů, znalých práva do řízení měst, zvýšení autonomie poddanských měst a jednotný státní dohled nad prvky samosprávy. Po dokončení reformy v roce 1787 císařem Josefem II jsou města řízena sítí byrokratických úřadů spravovaných z Vídně, tím vzniká první podoba veřejné správy.

V revolučním roce 1848 dochází ke zrušení poddanství a zavedení ústavnosti. Na řadu přichází reorganizace orgánů státní správy, které se doposud řídily i 100 let starými právními předpisy. V roce 1849 je vydána Stadionova ústava (hrabě František Stadion – ministr vnitra), která zásadním způsobem reorganizuje samosprávní a státní členění. Obce se nově dělí na místní, okresní a krajské, zároveň se stávají základními jednotkami územně-správního členění státu. Státní správa se formuje do podoby nových okresů, krajů a zemí. Právě rokem 1849 se poprvé na území Českého státu, v té době jako součást Rakousko-Uherského císařství, objevuje pojem statutární město. Revoluční myšlenku České inteligence o transformaci Rakouska do Rakousko-Uhersko-České federace se naplnit nepodařilo. Uhersko však dosáhlo svého a nový stát je formován na základě dohody Rakouska a Uherska na tzv. Předlitavsko a Zalitavsko. Čechy a Morava se stávají součástí Předlitavska a proto se stávají součástí Rakouské jurisdikce až do roku 1918. Pozdní reformy Alexandra Bacha, nového ministra vnitra z let 1855 oslabily krajské úřady a posílily moc spolkových zemí, v roce 1868 byly krajské úřady a kraje zrušeny definitivně. Rakousko-Uhersko mělo ve 2. polovině 19. století řadu ekonomických a politických obtíží, které vedly k přijetí nové ústavy z roku 1861 a pádu Bachova absolutismu.

28. října 1918 vzniká první Československá republika, která prozatím přebírá veškeré zásady Rakouského práva. 2. 11. 1918 je vydán zákon č. 2/1918 sbírky o zřízení 12 orgánů nejvyšší státní správy. Národní výbory se vytvořily v Praze, Ostravě, Brně a jiných městech v Československu. 13. 11. 1918 je přijata prozatímní ústava, která definovala nejvyšší orgány státní moci. Jednalo se o presidenta republiky, vládu a národní shromáždění (parlament) a

zrušila zákonodárnou moc zemských sněmů. Byly zřízeny obecní rady, komise, sněmy, funkce obecního starosty a zastupitelstva.

Rokem 1920 podle zákona č. 126/1920 sbírky byly ustanoveny okresní úřady a župy, podléhající ministerstvu vnitra. Zřízením nejvyššího kontrolního úřadu stát začal kontrolovat státní dluh, státní jmění a hospodářství mladého státu. Problémy spojené s uvedením žup do života přiměly ČSR k vytvoření nového návrhu státního uspořádání. V roce 1927 byl vydán zákon č. 125/1927 sbírky o zřízení zemí a okresů, tento zákon nabyl v roce 1928 platnosti. Republika se nově dělila na 4 země: Čechy, Zemi Moravskoslezskou, Krajinu Slovenskou a Zakarpatskou Ukrajinu (Podkarpatská Rus).

V roce 1938 po přijetí Mnichovského diktátu, panoval ve státní správě chaos, země přišla o území, o úřady, mnoho tajných dokumentů zůstalo v zahraničí a úředníci byli z nově obsazených Sudet Němci vyháněni do vnitrozemí. Slovensko si nárokovalo autonomii a chtělo vlastní státní úřady nezávislé na české straně. Díky nové ústavě dochází ke změně názvu na Česko-Slovensko, kdy byla pomlčka vynucena slovenskou stranou. Tento stav byl ukončen 15. března 1939, kdy Čechy a Moravu obsadila německá vojska a byla zavedena protektorátní správa pod ochranou říše. Výkonnou moc zajišťoval velitel německé armády. Čeští starostové byli odvoláni a na jejich místa byli jmenováni němečtí komisaři, většinou bez znalosti místních problémů. V pozdější době přešla moc na zastupujícího říšského protektora (Neurath, Heydrich, Frank). Slovensko vyhlásilo 14. března 1939 nezávislost a jako fašistický stát se stalo spojencem Německa, státní správa byla oddělena od Čech a Moravy a vykonávala se z Bratislavy, hlavního města nového státu.

Po válce bylo obnoveno zřízení předmnichovského Československa, ovšem již bez Zakarpatské Ukrajiny, kterou získal Svaz Sovětských Socialistických republik (SSSR). Byla obnovena existence okresních úřadů i zemí. Pozn.: *(Byly vydány „dekrety presidenta republiky“ Beneše, tzv. Benešovy dekrety, které na základě provinění německého obyvatelstva během 2. světové války, schválily odsun téměř 3 milionů Němců z ČSR a výměnu obyvatelstva mezi Maďarskem a Československem. Jednalo se o zákony 5/1945 sb., 12/1945 sb., 16/1945 Sb., 27/1945 Sb., 28/1945 Sb., 33/1945 Sb., 108/1945 Sb., které dodnes vzbuzují v Německu a Rakousku odpor. Dekrety jsou pevnou součástí českého právního řádu a i v rámci EU jsou neprolomitelné).*

Komunistický převrat v roce 1948 přinesl zásadní změny. Novou ústavu, podle které má nejvyšší moc ve státě vláda, která je odpovědná Národnímu shromáždění. Státní moc byla podle nové ústavy odebrána zemím a převedena na nově vznikající kraje (1. 1. 1949). Krajů

bylo 19 a okresů 270. V krajích a okresech se vykonavatelem státní moci staly Národní výbory vedené členy KSČ.

Rokem 1960 byla zakotvena vedoucí úloha KSČ ve společnosti a přijata nová ústava, která snížila počet krajů na 10 a okresů na 108.

Po obsazení „sprátelenými vojsky“ a okupaci Československa v roce 1968 byla Československá republika reorganizována na federaci Čechů a Slováků. Byly zřízeny nové správní orgány na Slovensku jako slovenská vláda, podléhající federální vládě a jednotlivé státní úřady. Po změně režimu byl plán reformy veřejné správy v Československu, republikové orgány byly složeny z federálních a republikových. Podle nově vznikající reformy měly být vytvořeny silné pravomoci pro obce a zrušeny národní výbory. Orgánem státní správy se staly okresní úřady. 31. 12. 1992 přestalo Československo existovat a tak zaniklo federální uspořádání.

1. 1. 1993 vznikla samostatná Česká republika. Započatá reforma z období Československa se neustále protahovala. 3. 12. 1997 byl přijat zákon o zřízení 14 vyšších územně samosprávných celků. Krajská zastupitelstva a kraje začaly vykonávat svoji funkci počínaje 1. 1. 2001. Roku 2002 byla ukončena činnost okresních úřadů a od 1. 1. 2003 vznikají tzv. ORP (obce s rozšířenou působností). Z bývalého okresu Hodonín tak vznikly 3 nové ORP – Hodonín, Kyjov a Veselí nad Moravou. Z okresu Břeclav vznikly ORP Břeclav, Hustopeče a Mikulov. Reorganizace státní správy neustále probíhá.

2.1.2 Veřejná správa a státní správa v České republice

Pojem vznikl v historii a má kořeny v římském právu (*administratio rei publica*). Veřejná správa je správa lidské společnosti zorganizované ve státním zřízení (Káňa 2004). Veřejná správa řídí veřejný sektor. Lze ji chápat jako zajištění správního dozoru na základě zákona a zákonnými způsoby. Může se jednat o veterinární dozor, stavební dozor, školní inspekce, ale především dozor nad celky územní samosprávy.

Veřejná správa je kontrolována, a to zejména Parlamentem, v ČR i Nejvyšším kontrolním úřadem, vládou, soudy, občany (např. formou petic a stížností, účastí občanů v kontrolních orgánech veřejné správy apod.).

Subjektem veřejné správy jsou: státní instituce, územní samospráva a jiné subjekty (vysoké školy, advokátní komora). V ČR se využívá smíšený systém územní správy (kraj, obec). V tomto systému státní správy a samosprávy je obec základní článek územní správy vykonává nejen úkoly vlastní samosprávy, ale v mezích určitých zákonů také některé úkoly státní správy, jedná se o tzv. přenesenou působnost (Peková, Pilný 1998).

Státní správa

Pro státní správu je typická nejen výkonná činnost, ale i nařizovací a kontrolní, při níž využívá různé mocenské nástroje. Stát formou zákona deleguje správu na jiné subjekty, tzn. na ústřední vládu, která má specifické postavení, dále na ministerstva a ostatní ústřední orgány státní správy, na decentralizované správní úřady např. finanční úřady apod., které vykonávají ze zákona výkon státní správy v rámci tzv. dekoncentrace, dále jsou to veřejné ozbrojené a neozbrojené sbory, tzn. policie, hasičský záchranný sbor apod.

Orgány státní správy se všeobecnou působností v ČR je vláda jako vrcholový ústavní orgán moci výkonné a politické. Se specifickou působností jsou to ministerstva a ostatní ústřední orgány a odborné územní decentralizované správní úřady a orgány s odvětvovou působností na úrovni ORP, popřípadě bývalých okresů (např. úřad práce, finanční úřad, katastrální úřad, stavební úřad apod.), či větších územních celků (např. krajské soudy, krajská státní zastupitelství, krajská finanční ředitelství apod.) (Peková, Pilný 1998).

2.1.3 Samospráva v České republice

Historické kořeny sahají do samosprávy středověkých evropských měst a středověkých cechovních korporací. Jako systém se ovšem zformovala – v souvislosti s celkovou demokratizací veřejné správy a celé společnosti – až v 19. století a k dalšímu prohlubování její demokratické podstaty došlo až v průběhu 20. století. Klíčovým předpokladem jejího upevňování se stala pluralita společenských politických zájmů a vztahů.

Pod pojmem „samospráva“ máme tudíž na mysli výkon vymezených úkolů správy státu samostatnými veřejnoprávními subjekty, které stát k tomu aprobuje. Zahrnuje takovou oblast veřejné správy, která je v souladu s příslušnými zákony svěřována subjektům, jichž se bezprostředně týká. Jejím základem je obec jako komunita lidských jedinců. Jako takovou je možno samosprávu charakterizovat jako onu oblast veřejné správy, která je zaměřena sama na sebe, na řešení svých vlastních záležitostí (Lacina, Čechák 2001).

Od státní správy se samospráva odlišuje metodami a formami působení na spravované subjekty. Uplatňují se v ní prostředky, které nemají státně mocenskou povahu.

Územní samospráva tak představuje specifický výkon správní činnosti. Je nejúčinnější tam, kde co nejvěrněji odráží místní zájmy a potřeby (Lacina, Čechák 2001).

Obec

Je základním územním samosprávným celkem, územním společenstvím občanů, které má právo na samosprávu (čl. 99 a 100 odst. 1 Ústavy). Uvedené ústavní charakteristiky vymezují obec třemi základními znaky: území, občané a samospráva. Obec vlastní svůj majetek, s nímž hospodář samostatně a má vlastní rozpočet. Je veřejnoprávní korporací, tj. právnickou osobou veřejného práva. Pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Obec je relativně nezávislá na státu (Mates, Wokoun 2001).

Město

Obec může nabýt statusu města, pokud tak stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. Podmínkou je, že obec má alespoň 3000 obyvatel. Sloučí-li se dvě nebo více obcí, z nichž alespoň jedna je městem, je obec po sloučení městem. Rozdělením, pokud má více než 3000 obyvatel, zůstává nadále městem.

Města se zvláštním postavením se nazývají statutární města, což jsou koncentrační prostory obyvatelstva a nezemědělských aktivit (Mates, Wokoun 2001).

Kraj

Jedná se o územněsprávní jednotku vyššího řádu, z geografického hlediska nejčastěji na mezinárodní úrovni. Kraj je územněsprávní společenství občanů, kterému náleží právo na samosprávu. Má vlastní majetek a hospodář s ním podle vlastního rozpočtu. Vytvořit a zrušit jej lze jen ústavněprávním zákonem. Územní obvod kraje je vyměřen územím (bývalých) okresů vypočtených v ústavním zákonu o vytvoření vyšších územněsprávních samostatných celků. Hranice kraje lze měnit pouze zákonem. Občany jsou fyzické osoby, které jsou občany České republiky a jsou přihlášeny k trvalému pobytu v některé obci nebo na území vojenského újezdu v rámci kraje. Kraj ve svém území vykonává přenesenou působnost tj. státní správu ve věcech, které stanoví zákon. V současnosti existuje v České republice 13 krajů a hlavní město Praha, se statusem samostatného kraje (Mates, Wokoun 2001).

Obec s rozšířenou působností (ORP)

Je zároveň i obcí s pověřeným obecním úřadem. Vždy jsou to statutární města a určené městské části v Praze. Obec s rozšířenou působností vykonává přenesenou působnost pro více obcí v zákonem stanoveném rozsahu a ve správních obvodech daných vyhláškou Ministerstva vnitra. Na obec s rozšířenou působností může Ministerstvo vnitra po projednání s věcně příslušným ústředním správním úřadem svým rozhodnutím, které nepodléhá správnímu řádu, přenést celý nebo část výkonu přenesené působnosti jiné obce s rozšířenou působností, která není sama schopna zajistit její řádný výkon vlastním obecním úřadem (Koudelka 2003).

2.1.4 Správní uspořádání a administrativní dělení České republiky

Česká republika je vnitrozemský stát ležící ve střední Evropě. Je členem Evropské unie. Sousední země jsou Německo, Polsko, Rakousko a Slovensko. Hlavním městem je Praha, kam je soustředěna prakticky veškerá moc výkonná a zákonodárná. Moc soudní je soustředěna v Brně. Státním zřízením je republika, výkonná moc je soustředěna v rukou vlády a prezidenta republiky. Parlament České republiky má dvě komory horní a dolní. Jedná se o senát a parlament. Parlament je 200-členný, senát 81-členný. Senátních obvodů je 81, většinou kopírují bývalé okresy.

Od 1. ledna roku 2000 je ústavním zákonem č. 347/1997 Sb. Území České republiky rozděleno do 14 vyšších územně-správních jednotek. 13 krajů a hlavní město Praha, které má díky své velikosti a významu status samostatného kraje. Kraje nekopírují historické hranice 3 českých zemí, tedy Čech, Moravy a Slezska. Bývalé okresy byly k 1. 1. 2003 zrušeny. V současnosti se obvody bývalých okresů využívají např. pro potřeby úřadů práce a statistické účely.

Pro potřeby evropské statistické klasifikace eurostatu a realizaci regionální unijní politiky rozvoje, jsou v České republice zavedeny tzv. NUTS jednotky. NUTS-0 je Česká republika jako stát, NUTS 1 není v České republice využíváno. NUTS 3 je označení současných krajů.

Pro potřeby tzv. „regionu soudržnosti NUTS 2“ a možnosti čerpání finančních prostředků na spolufinancování projektů byly v České republice při vstupu do EU vytvořeny územní celky velikostně odpovídající parametrům NUTS 2. V České republice je 8 takových územních jednotek. Každá jednotka má přidělen svůj specifický kód.

Klasifikace NUTS 4 a NUTS 5 byly nahrazeny systémy LAU 1 a LAU 2. Jedná se o území bývalých okresů a současných ORP.

2.2 Evropský dotační systém, fondy EU

2.2.1 Evropská unie

V současnosti se jedná o uskupení 27 evropských států, které mají společný zájem žít spolu v míru, mít společnou obrannou politiku navenek, ekonomickou a politickou unii.

Evropské unii předcházelo „Evropské společenství uhlí a oceli“ (1952) na návrh Roberta Schumana, ministra zahraničí Francie. Tato myšlenka se ukázala jako životaschopná, což byl po 2 světové válce na evropské poměry velký úspěch. Dalšími významnými smlouvami, které posunuly rozvoj EU kupředu - byly „Evropské společenství pro atomovou energii“ (Euratom 1958) a v roce 1967 Slučovací smlouva.

Evropská unie vznikla v roce 1993 podpisem Maastrichtské smlouvy. Motivem podpisu byl konec studené války, sjednocení Německa a obava z rozpadu NATO, tedy potřeba jednotné a silné Evropy. Smlouva rozšiřovala stávající spolupráci v rámci „Evropského hospodářského společenství“. Přijetí nebylo jednoduché, jelikož Evropané nebyli připraveni na další integraci, proto bylo první referendum v Dánsku neúspěšné a těsné výsledky referenda ve Francii spolu s problémy v Německu, které bylo nově sjednocené, a východní část nedosahovala ekonomické síly západní části, zapříčinily vlažné přijetí nové smlouvy veřejností.

Postupně se daří naplnit 3 pilíře, které si EU vytkla pro svůj další rozvoj, tedy prvním pilířem byla integrace, druhým společná bezpečnostní a zahraniční politika a třetím společná obrana.

V roce 1999 byla zavedena prozatím účetně společná měna EURO a v roce 2002 přešly některé státy na hotovostní užívání společné měny. Seznam států užívající Euro naposled rozšířilo k 1. lednu 2009 Slovensko a Estonsko k 1. lednu 2011. V České republice se očekává přijetí v roce 2016 nebo později.

V roce 2004 proběhlo dosud největší rozšíření EU a to o celkem 10 většinou postkomunistických států, mezi nimi i ČR. V roce 2007 pak o Rumunsko a Bulharsko. O vstup do EU nadále usiluje Chorvatsko, Turecko, Srbsko, Albánie, Černá Hora a Kosovo. Nově se o vstup zajímá Island, silně postižený hospodářskou krizí roku 2009.

2.2.2 Regionální politika EU a vazba na Českou republiku

Česká republika je od 1. ledna 2007 v novém programovém období, jedná se o druhé období od přistoupení ČR k EU. První období, kdy bylo možné čerpat finanční prostředky se nacházelo mezi lety 2004 až 2006. Z pohledu ČR druhé období, kdy je možné čerpat finance z EU je stanoveno mezi roky 2007 až 2013. Jedná se z našeho pohledu o nejdůležitější období pro čerpání dotačních prostředků z rozvojových programů EU. Česká republika je díky vyjednávacím schopnostem, především pana Teličky, v přepočtu na obyvatele největším příjemcem strukturální pomoci ze všech zemí EU, lze čerpat až 100 miliard korun ročně. Toto číslo ovšem nemusí být naplněno, jelikož v současnosti díky krizi se řada investic odkládá v důsledku nedostatečných národních zdrojů nutných k spolufinancování (princip adicionality).

Regionální politika je jednou z nejvýznamnějších Evropské unie. I když je EU nejsilnějším ekonomickým společenství na světě, existují zde silné rozdíly mezi regiony uvnitř EU. Motivem regionální politiky a finanční pomoci je zamezit prohlubování rozdílů mezi regiony uvnitř EU (např. mezi regiony v Lucembursku a Rumunsku, kde jsou propastné rozdíly v životní úrovni i celkové vybavenosti území). Stále se zvyšující nepoměry by totiž mohly vést k diferenciaci vývoje jednotlivých území a přeneseně k stagnaci či hospodářskému propadu celé EU. Regionální politika prosazuje princip solidarity a soudržnosti (koheze), o významu svědčí fakt, že na regionální politiku jde více než třetina rozpočtu EU.

Regionální politika se řadí mezi komunitární (koordinované) politiky. Naplňování tedy spočívá v členských státech a orgány EU dbají na provádění, koordinaci a dohled. Priority a cíle regionální politiky EU se mění podle potřeb a jsou definovány vždy pro nové programové období. Jsou většinou zaměřeny na problémy členských a přistupujících států. Pomoc je směřována do slabých regionů a to jak ekonomicky, tak sociálně, v neposlední řadě i do regionů se špatným stavem životního prostředí. V ČR se jedná o většinu krajů, které mohou čerpat tuto pomoc s výjimkou Prahy, která je jedním z nejbohatších regionů EU. Unijní podpora je vždy spolufinancována ze státního rozpočtu daného státu nebo soukromého kapitálu, finanční pomoc nikdy nedosahuje 100% a čerpání je přísně kontrolováno.

2.2.3 Fondy EU

Fondy EU se rozumí škála nástrojů od finanční až po technickou pomoc, které mají za cíl podporovat hospodářský růst členských států, zlepšení, či zvýšení vzdělanosti a především snižování sociálních nerovností mezi členskými státy. Jsou i fondy na podporu států usilujících o vstup do EU jako je např. Chorvatsko, Albánie či Černá Hora. V každém programovém období se jednotlivé fondy mění, některé zanikají, jiné vznikají. V období 2007 až 2013 můžeme jmenovat např. fond soudržnosti, fond solidarity, fond předvstupní pomoci, Evropský rybářský fond, komunitární programy, evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a nejdůležitější jsou strukturální fondy.

Strukturální fondy EU – tyto fondy jsou přímo zaměřeny na snižování rozdílů mezi jednotlivými regiony EU. Peníze mohou být čerpány v rámci jasných priorit a cílů slučujících se se zadáním programu. V období 2007 až 2013 je prioritou regionální politiky silnější sociální a ekonomický růst a tvorba nových pracovních příležitostí. Regionální rozvoj má tři hlavní cíle a to: regionální konkurenceschopnost (jedná se zde především o inovace v již vyspělých regionech) a zaměstnanost, konvergence (sem spadají regiony, jež nedosahují ani 75% HDP EU) a evropská územní spolupráce (posílení přeshraniční spolupráce).

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova – nahradil pro období 2007 až 2013 činnost Evropského zemědělského podpůrného a záručního fondu, který do roku 2006 patřil mezi strukturální fondy. Tento fond je určen na podporu a rozvoj zemědělské produkce v zemích EU. Podporuje environmentální projekty a nově vznikající venkovské projekty. Zájmem EU je tzv. multifunkční zemědělství, což je pěstování i nepotravinářských plodin (technické konopí aj.).

Evropský sociální fond – podporuje rozvoj lidských zdrojů a zaměstnanost. Jedná se především o rekvalifikace a další vzdělávání. Fond má za cíl podporu ve zpětném začleňování dlouhodobě nezaměstnaných, pomoc zdravotně postiženým a zlepšení mobility pracovních sil.

Evropský rybářský fond – jedná se o nástroj společné rybářské politiky Evropské unie. Cílem je udržení určité akvakultury a udržitelného rozvoje v oblastech rybolovu a chovu ryb. Podporu mají zajištěné projekty, které zvyšují konkurenceschopnost a nenarušují vodní (životní) prostředí.

Evropský regionální rozvojový fond - Evropský regionální rozvojový fond (ERDF) vznikl v roce 1974 jako základní nástroj regionální politiky k financování strukturální pomoci prostřednictvím regionálních rozvojových programů zaměřených nanejvíce postižené oblasti a

ke snižování meziregionálních nerovností. V současné době patří mezi nejvýznamnější strukturální fondy (euractiv.cz).

Kohezní fond – je určen na pomoc členským zemím EU splnit tzv. maastrichtská kritéria, nutná pro vstup do Hospodářské a měnové unie. Pomoc je směřována do ochrany životního prostředí a dopravní infrastruktury pro země (výstavba dálniční sítě, železniční sítě, vodních cest, cyklostezek atd.), které nedosahují 90% průměru HNP EU.

2.2.4 Unijní strategické rozvojové dokumenty ČR pro období 2007 až 2013

Národní strategický referenční rámce ČR 2007–2013 (dále jen NSRR) - *Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999* – ukládá každému členskému státu EU zpracování tzv. Národního strategického referenčního rámce pro období 2007 – 2013, Českou republiku nevyjímaje. Východiskem pro zpracování je tzv. Národní rozvojový plán České republiky, ten byl vzat na vědomí usnesením č. 175 roku 2006. V NSRR 2007 – 2013 se v analytické části zaměřuje pozornost na silné i slabé stránky České republiky, tedy co se má posilovat, zlepšovat a kam především zaměřit pozornost v letech 2007 – 2013. Jde tedy o nasměrování a nastartování udržitelného růstu ekonomického i sociálního prostředí v Česku.

Národní strategický referenční rámec **udává systém operačních programů** politiky hospodářské a sociální soudržnosti 2007—2013, jejichž prostřednictvím budou jednotlivé prioritní osy realizovány (strukturální-fondy.cz).

Národní rozvojový plán ČR 2007–2013 - Národní rozvojový plán ČR 2007—2013 **definuje strategii rozvoje České republiky pro období 2007—2013**. Vychází z textů nařízení ke strukturálním fondům a Fondu soudržnosti, jeho strategie se opírá o klíčové evropské (Strategické obecné zásady Společenství) i domácí (Strategie udržitelného rozvoje, Strategie hospodářského růstu, Strategie regionálního rozvoje pro léta 2007—2013 a další platné resortní a regionální strategie) strategické dokumenty. Zajišťuje návaznost Strategických obecných zásad Společenství a národních strategických dokumentů tj. povinnosti vyplývající z textu (strukturální-fondy.cz).

2.2.5 Operační programy ČR pro období 2007 až 2013

Operační program je základní strategický dokument finanční a technické podpory pro konkrétní tématickou oblast (např. zaměstnanost a sociální věci), nebo konkrétní region soudržnosti (např. Moravskoslezsko), který zpracovávají členské země EU. V OP jsou podrobně popsány cíle a priority v dané oblasti, které chce členská země dosáhnout v aktuálním programovacím období (viz Tabulka č. 2.1). V OP najdeme popis typových aktivit, na které je možné čerpat prostředky ze strukturálních fondů EU. Nechybí také uvedení výčtu těch, kteří mohou o finanční prostředky požádat (strukturalni-fondy.cz).

Tab. 2.1: Přehled operačních programů pro Českou republiku

Operační programy na období 2007 - 2013		Přidělené finance
Tématické OP	OP Podnikání a inovace	21 271,1 mil. EUR
	OP Doprava	(79,5%)
	OP Životní prostředí	
	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	
	OP technická pomoc	
	Integrovaný operační program	
	OP Výzkum a vývoj pro inovace	
	OP Vzdělávání pro konkurenci.	
Regionální OP (ROP)	ROP NUTS II Jihovýchod	4659 mil. EUR
	ROP NUTS II Jihozápad	(17,6%)
	ROP NUTS II Moravskoslezsko	
	ROP NUTS II Severovýchod	
	ROP NUTS II Severozápad	
	ROP NUTS II Střední Čechy	
	ROP NUTS II Střední Morava	
OP – Praha	OP Praha Konkurenceschopnost	372,4 mil. EUR
	OP Praha Adaptabilita	(1,4%)
Evropská územní spolupráce	OP Mezinárodní spolupráce	389 mil. EUR
	OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko	(1,5%)
	OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko	
	OP Přeshraniční spolupráce ČR –	

Rakousko
 OP Přeshraniční spolupráce ČR –
 Sasko
 OP Přeshraniční spolupráce ČR –
 Slovensko
 OP Nadnárodní spolupráce
 INTERACT II
 ESPON 2013

zdroj: vlastní zpracování podle Strukturální fondy. [on-line] [15-01-2011]. Dostupné z [www: <strukturální-fondy.cz>](http://www.<strukturální-fondy.cz>)

2.2.6 Regiony soudržnosti

Regiony soudržnosti (dále RS) jsou v oblasti regionální politiky základními statistickými jednotkami v ČR, pro výpočet ukazatele HDP/obyvatele, na základě kterého je přidělena podpora ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Jsou jimi regiony na úrovni NUTS II (NUTS = klasifikace územních statistických jednotek), které byly v ČR pojmenovány jako sdružené kraje, s výjimkou Prahy, Středních Čech a Moravskoslezska. V programovacím období 2007 - 2013 má každý RS historicky poprvé svůj vlastní Regionální operační program (ROP), který je úzce zaměřen na řešení problémů daného regionu (strukturální-fondy.cz).

Obr. 2.1: Regiony soudržnosti, zdroj: [on-line] [15-01-2011]. Dostupné z [www: <google.com>](http://www.google.com)

2.2.7 Regionální operační programy, ROP Jihovýchod

Regionální operační programy (ROP) jsou vedle tematických operačních programů dalším typem programových dokumentů určených pro podporu a rozvoj regionů České republiky. Jejich cíle, podporované oblasti, typové projekty i žadatelé vycházejí a navazují na tematické operační programy. ROP jsou zaměřeny na konkrétní region soudržnosti a na řešení jeho typických problémů.

V programovém období 2007 – 2013 je pro území ČR připraveno 9 regionálních operačních programů. Jedná se o 7 regionálních a 2 určené pro Prahu.

Za řádnou realizaci regionálního operačního programu odpovídá regionální rada příslušného regionu soudržnosti, která se skládá ze členů zastupitelstva kraje (popř. krajů). ROP na území České republiky většinou nezahrnují pouze jeden kraj, výjimku tvoří Praha, Střední Čechy a Moravskoslezsko.

Regionální rada příslušného regionu soudržnosti se skládá z úřadu regionální rady, kde je možné získat informace ohledně podrobností, kde a jak žádat o finanční prostředky z regionálního operačního programu. Dalšími orgány RR jsou předseda a výbory rady.

Společným cílem všech ROP je urychlení rozvoje regionů České republiky, posilování jejich konkurenceschopnosti vůči ostatním regionům, zvyšování životní úrovně obyvatel, zvyšování atraktivity, která zajistí zvýšení poptávky investorů po investicích v oblasti, zlepšení životní úrovně a zvýšení kvality prostředí. Dalšími důležitými cíli regionů v ČR je zlepšování dopravní dostupnosti a zavádění nových informačních technologií (web: strukturalni-fondy.cz).

ROP Jihovýchod

Tento unijní program je určen pro region NUTS II Jihovýchod, který zahrnuje Jihomoravský kraj a kraj Vysočina. Je zaměřen na zlepšení dopravní dostupnosti, podporu rozvoje infrastruktury a cestovního ruchu, zlepšování podmínek k životu ve městech i venkovských oblastech a to především zkvalitněním vzdělávání, rozšířením sociální a zdravotní infrastruktury.

Spadá mezi programy v cíli konvergence a je pro něj vyčleněno 704,45 mil EUR, což je 2,64% z celkových prostředků EU alokovaných v letech 2007 až 2013 pro Českou republiku.

ROP Jihovýchod obsahuje 4 prioritní osy, jsou to: dostupnost dopravy, rozvoj udržitelného cestovního ruchu, udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel a technická pomoc (strukturalni-fondy.cz).

2.3 Projektové řízení

2.3.1 Základy řízení projektů

V poslední době, zvláště po vstupu České republiky do Evropské unie, se stále častěji setkáváme se slovem projekt. V současnosti zažívá ČR doslova expanzi tvorby nových projektů. Sestavit kvalitní projekt, který má šanci na úspěch je však velmi složité a vyžaduje to značnou byrokratickou přípravu.

Otázka zní, co je to tedy projekt? Odpovědí na tuto otázku je hodně a prakticky každá příručka definuje projekt jinak. S vymezením pojmu projekt se můžeme např. v rámci disciplíny projektové řízení. V podstatě je projektové řízení manažerskou disciplínou, existuje dostatek literatury, která projektovému manažerovi může pomoci při tvorbě nového a kvalitního projektu. V současnosti existuje i kvalitní softwarový základ jako např. Microsoft Project, Microsoft Visio či Primavera. Tyto sofistikované programy ovšem mnoha uživatelům, zřejmě právem, připadají velmi složité a ne každý projektový manažer má potřebu řešit projekt složitosti jaderné elektrárny.

Projekt lze pochopit jako trajektorii z bodu A do bodu B, přičemž bod A je výchozí stav věci, např. rozpadlá zemědělská usedlost a bod B je symbolem cílového stavu, tedy přeměny zemědělské usedlosti v např. agroturistický komplex, či biofarmu (AD Vision a.s.). Projekt řeší tu nejjednodušší, nejefektivnější a finančně únosnou cestu z bodu A do bodu B. Výsledkem projektu, je vždy něco nového, unikátního. Pro představu projektového řízení: pokud vyjedu autem z Prahy a budu chtít jet do Brna, zvolím nejkratší a nejefektivnější cestu, nepojedu tedy přes Karlovy Vary a projektové řízení by mělo zabránit přesně takovým nesmyslům jako je jízda přes Karlovy Vary při cestě z Prahy do Brna. Dalo by se říct, že projekt je plán či předpokládaná posloupnost jednotlivých postupů pro dosažení co nejvyšší účinnosti k dosáhnutí cíle.

Problémy mohou nastat při plnění projektu, trajektorie AB je ideální průběh, v praxi to tak ovšem platit nemusí. Příkladem je možné uvést, že při cestě z Prahy do Brna se může rozbít auto, mít havárii, narazit na objízďku nebo kvůli počasí přerušit jízdu. Ve správně vedeném řízení projektu musíme počítat i s eventualitami, kdy se vychylujeme od naplánovaného stavu. Je třeba řídit projekt tak, abychom se do bodu B dostali tak jako tak, pokud možno v termínu a bez zbytečných nákladů.

Dalším důležitým prvkem projektového řízení je disponibilita zdrojů. Zjednodušeně musíme mít kapitál, pracovní sílu odpovídající kvalifikace či materiál.

Je nutné sestavit projektový tým, odpovídajících kvalit a kvalifikace, který převezme záštitu nad kontrolou plnění projektu.

Vnitřní a vnější „svět“ projektu

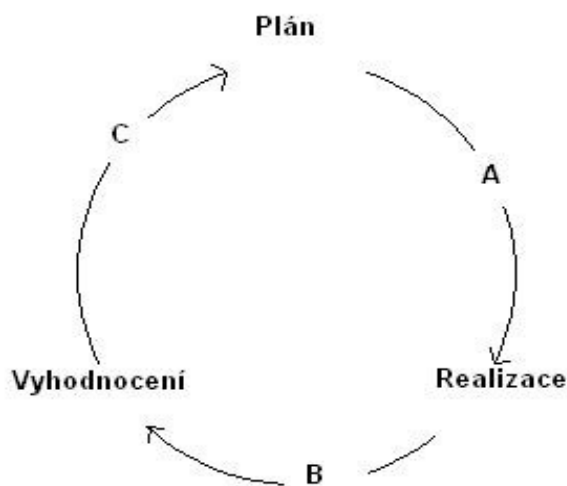
Rozdílem mezi vnějším „světem“ a vnitřním „světem“ je míra ovlivnění okolí. Vnitřní svět, je možné ovlivnit okamžitě našim zásahem. Cíl projektu leží ve vnějším světě, tudíž je možné ho ovlivnit jen pomocí světa vnitřního, tedy úspěchem projektu.

Vnitřní svět se dá chápat jako materiál, finance, zchátralá zemědělská usedlost, ovlivnění je zde okamžité a přímé. Vnější svět jako je počasí, které může projekt zbrzdit nebo prodrazit, či finanční krizi nelze přímo ovlivnit, můžeme se ovšem například pojistit.

Fáze Projektu

Projekt lze rozdělit do jednotlivých životních fází, nejčastějším popisem jednotlivých fází je tzv. Demingova smyčka řízení PDCA (Plan-Naplánuj, Do-Udělej, Check-Zkontroluj, Act-Pouč se). Smyčka by měla být uzavřená, tedy určitá posloupnost úkonů. Vzniklou zkušenost lze využít, či promítnout do nových plánů projektů.

Praxe ukázala, že většinou stačí 3 fáze projektu, je to fáze plánovací, fáze realizace a fáze vyhodnocení (obr. 2.2).

Obr. 2.2: Fáze projektu. Zdroj: vlastní tvorba

Mnoho, především nově vznikajících projektů uzavřenou smyčku nemá, dochází zde k porušení posloupnosti v bodě A. Většinou jde jen o ztrátu finančních prostředků, které byly vloženy pouze do přípravy dokumentace. V současnosti je běžné, že dokumentace jsou připraveny dopředu a s projektem se čeká na vhodnou výzvu.

Smyčka se přeruší v bodě B, pokud projekt dokončíme (realizujeme) a pomineme vyhodnocení. Tato situace je velmi nepříznivá. Byly investovány zdroje a netušíme, zda projekt dosáhl požadovaných výsledných hodnot. Je zde nebezpečí, že projekt nedosáhl požadované úrovně efektivnosti a riziko, že nemusíme dostat požadované peníze z operačních programů Evropské unie. Tento bod je kritickým místem projektu, proto projektový tým musí tento bod respektovat.

Bod C následuje po fázi vyhodnocení. V případě přerušení smyčky v bodě C nedochází k přechodu získaných zkušeností do ostatních projektů. Tento stav se dá označit jako velmi negativní. Popírá základní princip sebezdokonalování a sebeučení. Takto získaná zkušenost je vždy cenná a organizace by ji měla uchovat.

Projekt by měl být sestaven tak, aby na sebe jednotlivé fáze plynule navazovaly a nevyskytovaly se negativní jevy, které mohou nastat v bodě B a C, částečně i A.

Proces řízení projektu

Každý projekt musí být soustavně řízen, abychom podchytili možné odchylky od původního záměru. Projektové řízení má na starost během realizace projektu projektový tým. Posloupnost je daná 10 kroky, které znázorňuje tabulka č. 2.2.

Tab. 2.2: Proces řízení projektu

1.	Sestavení týmů
2.	Zpracování projektové dokumentace
3.	Stanovení systému kontrol
4.	Rozhodování a realizace nápravných opatření
5.	Změny v projektové dokumentaci, podle potřeby
6.	Komunikace s dodavateli
7.	Komunikace s klientem projektu
8.	Komunikace se zájmovými skupinami
9.	Vyhodnocení rizik projektu, vzniklých v průběhu realizace
10.	Publicita projektu

Zdroj: AD Vision a.s.

Logický rámec projektu

Základem pro řízení projektu je logický rámec (LR), díky LR můžeme stanovit cíle projektu, identifikovat hlavní problémy, zjistit poměr nákladů a výnosů, tedy efektivitu, stanovit hlavní indikátory projektu, rozdělit odpovědnost, rozdělení odpovědnosti a shrnutí všech aktivit. Shrnutí: logický rámec je metoda, která popisuje projekt, a která napomáhá při plánování, realizaci a konečném vyhodnocení.

Logický rámec je tvořen společně s přípravou projektu, ve spolupráci všech zainteresovaných skupin jako jsou např. obce, města, instituce.

Nezbytnou součástí logického rámce je popis projektu, za minimální obsah se považuje následující: (viz. Tabulka č. 2.3)

Tab. 2.3: Základní popis projektu v rámci logického rámce

Stručná situační analýza	Název projektu, lokalizace projektu
Analýza zájmových skupin	Identifikace předkladatele projektu, partnerů projektu
Identifikace hlavních problémů v zájmovém území	Přehled problematických míst zájmového území a negativních jevů s toho vyplývajících
Formulace cílů	Musí být v souladu s příslušným programem EU
Analýza a popis alternativ	Výchozí situace, zdůvodnění projektu, výsledek a dopady (přínosy) projektu
Matice logických rámců	Popis mezi úrovněmi a aktivitami jednotlivých cílů

Zdroj: AD Vision a.s.

Marketing

Marketing by se dal charakterizovat jako vzájemné uspokojení prodávajícího (strana nabídky) a kupujícího (strana poptávky) tak, aby ani jeden z nich neměl pocit ztráty a zároveň oba pocítli pocit uspokojení. Marketing se dotýká více vzájemně propojených systémů.

Za nástroje marketingu se považují

- vytváření poptávky po nabízeném produktu
- výzkum trhu
- navazující plánování výroby
- propagace produktu či publicita (reklama)

Marketingový mix

Jedná se o určité systematické vymezení marketingových zásad při tvorbě marketingového plánu pomocí 4P. Definice 4P zahrnuje: Produkt, Price, Place, Promotion, přeloženo do češtiny: produkt, cena, místo (distribuce), propagace.

Price (cena)

Závisí plně na rozhodnutí firmy, či projektového týmu. Musí zahrnovat náklady na stavbu, popřípadě tvorbu projektu a přiměřený zisk. Při stanovení ceny vycházíme z analýzy konkurence, z geografického hlediska umístění projektu, z kupní síly obyvatelstva či z tradice. Je čistě na uvážení tvůrce projektu jaké slevy a pro koho poskytne. Cena musí být stanovena adekvátně tržní situaci a předpokládaná cena musí být součástí projektového záměru.

Promotion (propagace – komunikační mix)

Jedná se o detailní popis veškerých komunikačních kanálů, které budou k propagaci projektu využity. Nejznámějším představitelem této části marketingového mixu je reklama (inzerce v novinách, časopisech, rozhlas, televizi, na internetu, plakáty, billboardy, vkládaná reklama, adresný mailing). Mimo reklamy je možné využít také public relations, point of sales, vývěsní či jiné informační tabule. Pokud projekt spadá do tzv. veřejně prospěšných projektů je často využívána složka ovlivňující vztah veřejnosti k projektu čili public relations. Příkladem mohou být semináře, besedy, rozhovory v denících, jejichž smyslem je udržení vztahu mezi tvůrci projektu, projektem a veřejností, tedy potenciálními zájemci.

Place (místo)

Má několik významů, může se jednat o popis distribučních cest, kterými se zboží dostává od poskytovatele ke spotřebiteli. Může také jít o umístění projektu jako takového, např. v centru města, na okraji obce, v periférii. Investor musí pečlivě volit, jaké distribuční cesty zvolí, může se jednat např. o informační centra, úřední vývěsky na nástěnkách úřadů atd., popř. jaké místo zvolí pro svůj záměr. Je rozdíl postavit supermarket ve městě, kde se dosud žádný neetabloval anebo ve městě, kde je maloobchodní síť již zaplněná.

Product (produkt)

Jedná se o něco nového jedinečného, popřípadě o zdokonalení stávajícího výrobku, služby atd.. Produktem se rozumí výsledek našeho snažení, cílevědomé činnosti a konečné zhodnocení vložených nákladů např. při prodeji produktu. Produktem můžeme chápat například výstavbu sportovní haly, nový výrobek na trhu nebo novou službu např. otevření nového holičství ve městě.

Jedná se o nejdůležitější složku marketingového mixu. Veškeré snažení marketingu je zaměřeno na tvorbu, či propagaci nového produktu.

Analýza projektu

Analýza představuje analytický rámec pro zjištění, zda navrhovaný projekt povede v dostatečné míře ke splnění předpokládaných cílů. Projekt může být analyzován z několika hledisek.

Analýza nákladů a přínosů

Koncepční rámec aplikovaný na jakékoliv kvantitativní posouzení veřejného nebo soukromého projektu s cílem stanovit, zda vůbec, případně v jakém rozsahu stojí projekt z veřejného a sociálního hlediska za zvážení.

Analýza swot

Zjišťuje a hodnotí silné a slabé stránky projektu, příležitosti a ohrožení. V současnosti je velmi využívána i na regionální úrovni. Kraje či mikroregiony si stanovují své programové cíle a nechávají si tvořit swot analýzy, jako určitý operační rámec.

Analýza finanční udržitelnosti projektu

Analýza prováděná za účelem ověření toho, zda jsou k dispozici dostatečné finanční zdroje na pokrytí veškerých finančních výdajových toků v jednotlivých letech po dobu časového horizontu projektu.

Analýza dopadů na životní prostředí

Stanovuje dopady investičního projektu na životní prostředí. Hodnocení vlivu projektu na životní prostředí je vyžadováno u všech projektů strukturálních fondů.

Studie proveditelnosti

Slouží k posouzení realizovatelnosti projektu a zhodnocení efektivnosti využití potenciálně vložených prostředků

(Odkaz: Metodika EK pro zpracování analýzy nákladů a přínosů investičních projektů)

2.3.2 Postup při předkládání dotace pro projektový záměr

Od myšlenky k projektovému záměru

Prvním krokem při přípravě projektu, který se má ucházet o podporu z prostředků EU je upřesnění projektového záměru. Tedy prvotní myšlenka přechází do jasněho určení, co chce projekt řešit a jaké aktivity jej dokáží naplnit. Příkladem můžeme chápat například podnikatele, který chce pomocí nákupu nových strojů zvýšit svoji konkurenceschopnost na trhu. Místní samospráva usiluje např. o zlepšení stavu životního prostředí ve městě výstavbou parků, dětských hřišť, nových komunikací, cyklostezek atd., nezisková organizace může zkvalitnit své služby vytvářením nových vzdělávacích programů, stacionářů apod.. Zvolená řešení vždy musí být efektivně a optimálně zvoleny z pohledu provozního, technického a především ekonomického. Důraz se klade na dlouhodobou udržitelnost rozvoje (strukturální-fondy.cz).

Vyhledání vhodného zdroje financování

Poté, co se vytýčí projektový záměr, vybíráme vhodný dotační program. Je třeba položit si několik otázek. Nejdůležitější je zjistit, zda dotační program podporuje činnost, kterou chci financovat, zda-li jsem oprávněným žadatelem, zda je možné realizovat projekt na určeném místě, vyjde-li rozpočet mého projektu do stanovené minimální nebo maximální výše podpory a ujasnit si kdy, tedy v jakém termínu a kde mám žádost podat.

I po výběru vhodného projektu se může stát, že je nutné se vrátit na začátek, tedy k projektovému záměru a projekt detailněji upravit, aby lépe splňoval dané kritéria.

Při tom je nutné počítat s tím, že dotační politika vyžaduje ve většině případů zaplatit náklady na projekt předem a dotace se vyplácí až zpětně, po dokončení výstavby (strukturální-fondy.cz).

Zpracování žádosti

Před započítím zpracovávání je důležité se seznámit se všemi požadavky, které musí být splněny při jejím vyplňování až po vlastní předání či odeslání odpovědné instituci. Jedná se především o formu a způsob předložení, podkladové materiály a povinné a nepovinné přílohy např. výpis z katastru nemovitostí nebo výpis z obchodního rejstříku, které se často k žádosti dokládají. Informace jsou obsaženy v příručce pro žadatele, která je vždy součástí podkladů v rámci výzvy pro předkládání žádosti u daného dotačního programu.

Veškeré podklady a přílohy by měly být zpracovány v souladu s doporučenou metodikou. Například u studie proveditelnosti nebo analýzy nákladů a přínosů je vždy nutné

dodržet stanovenou strukturu kapitol. U příloh je nutná jejich aktuálnost a forma. Mimo samotných metodik jsou důležitou pomůckou i hodnotící a bodová kritéria, podle nichž bude žádost posuzována. Jsou uvedena v programovém dokumentu pro daný program.

Příprava kvalitní žádosti je komplexní proces. Je třeba dostatek času a dbát na logickou strukturu jednotlivých příloh. Vhodná je také atraktivní grafická podoba, která usnadní orientaci (strukturální-fondy.cz).

Předložení žádosti k posouzení

Kompletní žádost musí být odevzdána na příslušném místě do výzvou stanoveného termínu. Během hodnocení projektu se kontrolují formální náležitosti žádosti a vyhodnocení, zda je projekt pro daný program přijatelný. Žadatel může být vyzván k doplnění chybějících příloh, případně k opravě chybných údajů.

V dalších fázích jsou žádosti hodnoceny na základě předem stanovených kritérií. Projekty podané v rámci dané výzvy mezi sebou soutěží o finanční prostředky, které se v této výzvě rozděluje. Nejlepší projekty jsou doporučeny ke schválení. Může se stát, že ač je projekt kvalitně zpracován, v celkovém hodnocení se umístí až na místě, kde není možné přidělení dotace.

O výsledku hodnotícího procesu je žadatel informován. V případě úspěchu dochází k podpisu smlouvy o financování, která stanoví nejen výši dotace, ale i povinnosti z ní vyplývající. V této chvíli se žadatel stává příjemcem podpory (strukturální-fondy.cz).

Benefit 7

Webová žádost Benefit 7 je určena pro podávání žádostí o podporu projektů do Regionálních operačních programů regionů soudržnosti např. Jihovýchod a je základním nástrojem pro komunikaci žadatele s řídicím orgánem programu.

Benefit 7 nalezneme na adrese www.eu-zadost.cz, funguje na většině prohlížečů tzn. Microsoft Explorer, Mozilla Firefox i českém Opera. Nevyžaduje specifický hardware ani software, pouze je nutné stáhnout potřebné certifikáty a zabezpečovací klíče.

Pro správné fungování musí být zapnut v internetovém prohlížeči Javascript a pro tisk žádosti je nutný minimálně Adobe Acrobat Reader 6.

Každý zájemce o dotace se musí zaregistrovat. Poté se vytvoří registrační účet a žádost se po aktivaci přes email aktivuje.

Uskutečnění projektu

Příjemce je povinen provést samostatnou realizaci projektu tak, jak je popsán v žádosti. Během realizace se musí dodržovat pravidla stanovená pro projekty financované ze strukturálních fondů EU. Pravidla se týkají výběru dodavatelů. Publicity, zásad vedení a uchování dokladů a monitoring projektu.

Realizací záměru musí dojít ke splnění předem vytyčených cílů projektu. Jedná se o monitorovací indikátory projektu, což jsou ukazatele, které musí být splněny a pomocí kterých se hodnotí stav projektu. Tyto ukazatele a hodnoty jsou uvedeny v žádosti a žadatel je při vyplňování sám volí. Žadatel proto musí vždy zvážit a uvědomit si, zda je reálné jejich dosažení a následné udržení po dobu, která je daným programem vyžadována (tzv. doba udržitelnosti). Tyto ukazatele (indikátory) mohou být např. počet nově pořízených strojů, plocha vybudovaných hřišť atd. (strukturnální-fondy.cz).

Administrativa a vyhodnocení projektu

V průběhu realizace projektu (realizační nebo investiční fáze) i po jeho skončení (tzv. provozní fáze) se musí dodržet několik povinností týkajících se řízení projektu.

V realizační fázi se předkládají pravidelně průběžné monitorovací zprávy o realizaci projektu. Po ukončení projektu nebo jeho dílčí etapy se zpracuje závěrečná zpráva a žádost o platbu, ve které se zhodnotí dosažené výsledky.

I po ukončení projektu v jeho provozní části administrativní povinnosti pokračují, v závislosti na konkrétním programu po dobu 3 nebo 5 let. Jejich cílem je monitorování využití a udržitelnosti výstupu projektu. Předkládáme tedy monitorovací zprávy, konkrétně jednou za rok. I při splnění všech náležitostí se realizovaný projekt nemusí vyhnout kontrole příslušných institucí. V případě nesplnění konkrétních výstupů může být část nebo celá dotace odebrána (strukturnální-fondy.cz).

2.4 Strategické plány rozvoje obce

2.4.1 Strategie obce

Jedná se o vytýčení cílů v souladu s vizí obce a stanovení postupů a akčních plánů vedoucích k jejich uskutečnění.

Strategický plán má úzkou vazbu k územnímu plánu, který má dlouhodobou platnost 10 let, nicméně ho lze pružně doplňovat. Marketingová strategie obce spočívá pak především v rozhodování o zaměření jednotlivých subjektů plánu a míře využití nástrojů marketingového plánování a marketingového mixu při plnění plánu.

Strategie obce by měla respektovat územně-technické podmínky již existujícího územního plánu. Protože územní plán představuje jeden z nejmocnějších nástrojů realizace strategie obce, je koordinace těchto dvou koncepčních dokumentů – strategického a územního mimořádně důležitá a nutná.

Územní plánování je nutno chápat jako dynamický proces, který pro rozvoj měst a obcí definuje nezbytné investice, realizovatelné v dohledné době, které mohou přinést dlouhodobé pracovní příležitosti. Dobře zpracovaný územní plán musí být (viz. tabulka č. 4).

Tab. 2.4: Souhrnná charakteristika územního plánování

Dostatečně flexibilní, zejména ve vztahu k neobnovitelným zdrojům a dosud netušeným investicím, vycházejících z nově objevených technologií.
Vymezeny perspektivní plochy, případně přestavbová území, stanoveny priority rozvoje v území obce.
Zabezpečena posloupnost a návaznost potřebných infrastrukturních staveb.
Vytváří podmínky pro ochranu pozemkového vlastníka.
Je stimulačním nástrojem podněcujícím podnikatelské subjekty naplňovat území konkrétními investicemi.
Z právního hlediska je strategie dokumentem koordinačním a indikativním, který nemá charakter závazného předpisu.
Závěry navržené ve strategii rozvoje území a navržené postupy jejich realizace by však měly být závazné pro samotného zpracovatele; pro ostatní fyzické a právnické osoby činné v obci je dokument závazný jen v míře, s níž sami vysloví dobrovolný souhlas.

Zdroj: Marketing měst a obcí, Grada

Časový horizont strategických plánů (Programů rozvoje) bývá různý, obvykle se jedná o výhled na období asi 15 až 20 let. Na rozdíl od plánů je tento dokument psaný, doplněný o schémata a kartogramy (Janečková, Vašítková 1999).

Postup vytváření strategie obce se v zásadě neliší od vytváření strategického plánu podniku. Specifikum strategie obce spočívá ve značném množství subjektů, jejichž stávající činnost a vývoj je nutno brát v úvahu při vytváření strategie obce a v různé míře jejich (ne)závislosti na obci.

Problémem zpracovávání strategie jsou mnohdy konfliktní zájmy, které se zpravidla odrážejí už při stanovení strategického zájmu obce (Janečková, Vašítková 1999). Příkladem může být koncepce přístaviště Hodonín (obr. 2.3), kde je lodní doprava v konfliktu s místním spolkem rybářů. Tvorba marketingové strategie obce poté vychází ze strategie obce, která není myslitelná bez představy o budoucnosti tzv. vizi.

Obr. 2.3: Plavba na řece Moravě.

Vytvoření vize jako východiska pro další strategické postupy nemůže být pouze dílem samotného zastupitelstva a vedení obce. Musí vyjadřovat souhlasné stanovisko všech zúčastněných subjektů, kterých se budoucí strategie dotýká a kteří ji naopak mohou ovlivnit. Prvním krokem ke zvládnutí úspěšné strategie obce je tedy tvorba pracovních týmů, které se této práci zúčastňují a podílí se pak i na zavádění strategie.

Problémy mohou nastat kvůli přítomnosti různých politických subjektů při formování strategie a nutnost dosažení konsensu politických stran nejen při stanovení vize (což může být jednodušší úkol, neboť každý si přeje prosperující obec), ale zejména cest, vedoucích ke splnění těchto cílů. Potenciální hrozba změn vize při každé změně politické reprezentace obce. Je také nutné počítat s tím, že zdroje jsou omezené, zatímco limit potřeb neexistuje.

Předpokladem úspěchu tvorby vize, potažmo strategie obce je schopnost formulovat odpovědi na následující otázky:

- kde jsme nyní
- jak jsme se tam dostali
- kam směřujeme
- kde bychom se rádi ocitli
- jak se tam dostaneme
- zda neuhýbáme z cesty

Odpovědi na podobné otázky řeší i tvůrci každé podnikové strategie. Nalézají je pomocí určitých standartních postupů, které však je nutno v případě obce modifikovat vzhledem k specifickým problémům, o kterých bylo hovořeno výše (Janečková, Vašítková 1999).

3 Zhodnocení potenciálu vybraných sfér k rozvoji ORP Hodonín a ORP Břeclav

3.1 ORP Hodonín

V tomto území jasně dominuje město Hodonín jako jedno z přirozených center Moravského Slovácka. V Jihomoravském kraji je centrem Slovácké oblasti právě Hodonín. Město se však vymyká typickému městu vinařské oblasti. Na konci 80. let měl Hodonín přes 30 000 obyvatel a jeho součástí byly dnes již samostatné obce Rohatec a Lužice.

Obr. 3.1: Vodní elektrárna na řece Moravě.

Hodonínský region (seznam měst viz. Příloha č. 1), především oblast v blízkosti okresního města Hodonína byla silně průmyslová, nacházely se zde desítky lignitových dolů, z nichž nejvýznamnější - Mír, Tomáš, 1. Máj, Osvobození, Josef, Pokrok, Dukla, Obránců míru. Obyvatelstvo tvořila především dělnická třída, tedy horníci, havíři, svářeči apod. Po útlumu těžby v 90. letech a po rozpadu společného státu se Slováci zažil region těžkou krizí, vysokou nezaměstnanost a vylidňování měst a obcí (hranice CZ/SK viz obr. č. 3.1). K tomu se přidalo nevhodné složení průmyslu v okresním městě, zkrachovaly cukrovary, tabáková továrna, masokombinát, dřevařské závody, pekárny, cihelny a mnoho menších provozů. V současnosti (2010) město stále trápí vysoká nezaměstnanost (cca. 17 %), ale život se v mnohém změnil. Přišli zahraniční investoři jako je Textron Automotive a OMV. Bylo postaveno množství super a hypermarketů a zrekonstruovány lázně. Oblast je bohatá na zásoby ropy a zemního plynu. Firma MND a.s. zde provádí těžbu a skladování vytěžených zásob. Naftaři zde investují a v budoucnu je plánována výstavba nových zásobníků na plyn. Regionu se proto někdy přezdívá „moravský Texas“. Paradoxně si zde návštěvník může prohlédnout vinohrady, ve kterých jsou v provozu těžební plošiny (tzv. koníky).

Další významné město nacházející se v ORP Hodonín jsou Dubňany, kde žije 6 516 obyvatel (2010). Jedná se o bývalé hornické město, kde jsou v současnosti lignitové doly zavřeny a v bývalých areálech podnikají soukromé subjekty. Ve městě se nachází jedna z významných solárních elektráren v ČR o výkonu 3 MW, v okolí pak množství rybníků, které slouží k chovu ryb. Rozšířené je také vinařství. Dubňany jsou vinařskou obcí, v okolí se

nachází mnoho vinic a vinogradů. Již několik let se však nedaří snižovat vysokou nezaměstnanost, která dosahuje až 20%, město je také známé nadměrným užíváním drog.

Významná města jsou i Mutěnice a Ratíškovice. Mutěnice jsou známy vinařskou tradicí a vinohradnictvím. Ratíškovicím se podařilo vhodně využít bývalého brownfieldu – lignitového dolu – společnost T Machinery a.s. zde vyrábí těžební stroje a soustrojí. Jedná se především o dobývací kombajny, mechanizované výztuže, porubové - hřeblové dopravníky, podporubová zařízení a spínací silové systémy.

Obec Sudoměřice zasahuje do chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty (viz. obr. 3.5), v této lokalitě nalezneme největší přírodní rekreační areály v ORP Hodonín.

Města a obce Prušánky, Josefov, Dolní Bojanovice aj. jsou především vinařskými městy, která udržují dlouhodobě své tradice, rozvíjejí kulturní život v obci a sdružují se do tzv. mikroregionů pro snazší čerpání prostředků z EU.

Obr. 3.5: Bílé Karpaty u Sudoměřic.

Kulturní a přírodní dominanty oblasti

ORP Hodonín je známou vinařskou a folklórní oblastí Jihovýchodní Moravy. V menších obcích ORP přetrvávají tradiční Slovácké zvyky. Pořádají se hodové zábavy, staví se máje, lidé slaví masopust i mnohé křesťanské svátky. Nejvýraznějším turistickým lákadlem je bezpochyby víno a burčák, vinné sklepy se nacházejí prakticky ve všech obcích ORP Hodonín, s výjimkou města Hodonína, kde převládá průmysl a městský styl života. Soubor vinných sklepů Plže u Petrova je dokonce zapsán na seznam významných technických památek. Dalšími významnými skvosty jsou “Valy u Mikulčic” – staré hradiště z dob Velké Moravy a Výklopník, jež je vybudován na břehu Baťova kanálu. V minulosti sloužil pro plnění lodí, vezoucích lignit ze zdejších uhelných dolů do Baťových závodů ve Zlíně po vodě. V současnosti se plavební kanál využívá pro plavby turistů, či kotvení hausbótů. Během posledních let vyrostlo na březích množství přístavišť – Hodonín, Rohatec, Skalica (SK) a jiné mimo zájmovou oblast.

Východní cíp oblasti ORP zasahuje do CHKO Bílé Karpaty, jedná se o oblast osady Mlýnky, těsně sousedící se Slovenskem. Hranice zde prochází po obvodu vodní nádrže Mlýnky, pokračuje Sudoměřickým potokem a dále se zvedá do zdejšího kopcovitého terénu na Tlstou horu, která je také nejvyšším bodem ORP Hodonín, její výška je 556 metrů n. m..

V severní části ORP se nachází rozsáhlý lesní komplex tzv. “Bzenecká doubrava”, jedná se o uměle vysazený borový les. Zajímavou přírodní památkou jsou “Váté písky” neboli “Moravská Sahara”. Zdejší prostředí narušuje rozsáhlá pískovna, která ukrajuje až 500 m lesa ročně. Část lesa byla vyhlášena ptačí oblastí “Natura 2000”. Jih ORP tvoří soubor lužních lesů podél řeky Moravy, který dotváří významnou kulturní i krajinnou památku “Valy u Mikulčic”. Lužní les plní také ochrannou protipovodňovou funkci.

Na západě se nacházejí úrodné nížiny, vinice – (Mutěnicko, Čejkovice, Prušánky) a také mnohé umělé rybníky z dob Rakouska-Uherska. Chovají se zde husy, ryby.

3.1.1 Turistické cíle

Soubor vinných sklepů Plže

Nejstarší dochované sklepy jsou z 15. st., barokní průčelí a urbanistická skladba mají velkou uměleckou hodnotu. Své jméno dostaly podle značného výskytu hlemýžďů v oblasti. Jedná se o jednu z nejstarších lidových architektur v ČR. Památka je volně přístupná a zdejší majitelé si sklepů velmi cenní, proto je udržují. Jedná se o technickou památku lidového tvořitelství. V areálu se natáčel známý seriál „Slovácko sa nesúdí“ režiséra Petra Tučka.

Obr. 3.6: Technická památka Plže.

Moravská Sahara – Váté písky

Národní přírodní památka, rozkládající se po obou stranách železniční tratě č. 330. Plocha památky je 94,56 ha, zasazena v stepní části lesa. Vyskytují se zde píscomilná společenstva a chráněné druhy živočichů, hmyzu a hub (kudlanka nábožná, skřivan lesní, dudek chocholatý, užovka hladká aj.). Vrstvy písku zde mají mocnost 10 až 30 m. Jedná se o sedimenty třetihorního moře. Ohrožením oblasti je zdejší pískovna a plánovaná stavba rychlostní silnice R55.

Obr. 3.7: Moravská Sahara.

Valy u Mikulčic

Národní kulturní památka, expozice byla otevřena v roce 1960. V areálu se nacházejí významné pozůstatky Velkomoravské Říše. Právě sem přišli roku 863 věrozvěsti sv. Cyril a sv. Metoděj. Na počest jim byla v roce 2009 odhalena socha. Na Valech je odkryto 8

pozůstatků tehdejších kostelů. V zastřešené expozici je možné vidět nalezené předměty, jako keramiku, šperky, pozůstatky zbraní, lodí, opevnění a jiné objevné předměty.

Výklopník u Sudoměřic

Jedná se o technickou památku postavenou ve 30. letech minulého století. Zařízení sloužilo jako překladiště uhlí z blízkých lignitových dolů. Uhlí bylo dovezeno po nedaleké železniční trati a poté pomocí výklopníku přeloženo na nákladní loď. Zajímavostí byl důmyslný vyklápěcí stroj (lanový kladkostroj), který naložil celý vagon i s kolejí, nadzvedl ho, uhlí se přesypalo do loď a prázdný vagón byl znovu vrácen i s kolejí do původní polohy. Uhlí se plavilo do 80 km vzdálených Otrokovic a Zlína, kde pohánělo Baťovy parostroje.

Obr. 3.8: Výklopník u Sudoměřic.

Muzeum naftového dobývání Hodonín

Muzeum se nachází v areálu bývalých kasáren. Věnuje se historii naftového dobývání na území České republiky a Slovenska, především oblastí Vídeňské pánve, tedy oblast Slovácka a Záhorie. K vidění jsou originální předměty používané před 100 lety, stejně jako moderní vrtné soupravy. Kolem hlavní budovy jsou rozmístěny originální historické těžební stroje. V okolí města Hodonína jsou pak umístěny turistické značky a informace (vysvětlivky) u významných, uzavřených historických vrtů.

Obr. 3.9: Muzeum naftového dobývání.

Město Hodonín

Nejvýznamnější město bývalého okresu Hodonín. Je průmyslovým a společenským centrem. Turisticky atraktivní je moderní Aquapark a ZOO s novými pavilony lidoopů, šelem, exotických ptáků a novým vodním světem. V centru města se nachází secesní radnice z roku 1904 a naproti kostel sv. Vavřince z 16. st.. Další významné stavby jsou Galerie výtvarného umění, gotická hřbitovní brána, obchodní akademie ve stylu Norimberské secese, zámek, muzeum a barokní kaple.

Obr. 3.10: Radnice města Hodonín.

3.1.2 Úspěšné projekty realizované v ORP Hodonín

Město Hodonín získalo v rámci dotační politiky z různých zdrojů v letech 2006 až 2010 celkem 451 258 530 Kč. Jedná se v rámci srovnání stejně velkých měst o jedno z nejvyšších čísel. Přehled dotací viz. příloha č. 2.

Jednalo se z části o příspěvky na regeneraci bytového fondu, výstavbu chodníků, údržbu zeleně, dofinancování kulturních akcí, ale také o rozsáhlou investiční výstavbu jako např. generální rekonstrukci areálu letního koupaliště, rekonstrukci zimního stadionu, opravu sběrného dvora, výstavbu nových pavilonů v městské ZOO a výstavbu sportovní haly. Následuje výčet úspěšných projektů, souvisejících se zkvalitněním turistické infrastruktury.

Rekonstrukce areálu letního koupaliště Hodonín

Celkové náklady:	227 000 000 Kč.
Operační program: ROP Jihovýchod ve výši:	53 307 624 Kč
Veřejné zdroje (město nebo stát):	4 707 551 Kč

Koupaliště z roku 1968 neodpovídalo současné legislativě EU, co se úpravy vody týče, ani bezpečnostním předpisům a bylo nutné každý rok žádat o speciální povolenku pro provozování. Při rekonstrukci, která započala v roce 2007 a trvala přibližně 12 měsíců, byla kompletně vyměněna tělesa bazénů, která dostala nerezový povrch, postaveny nové šatny, restaurace, pokladny, ošetřovna, WC, vysázeny stromy, osazen nový mobiliář a zrekonstruována hřiště (viz. obr. 3.11).

Současná tři tělesa bazénů byla po modernizaci navíc osazena zábavními prvky jako jsou tobogan, skluzavky, vířivé trysky, protiproudem, divokou řekou atd. V areálu se v současnosti nachází víceúčelový bazén 19m x 48,8m, rekreační bazén cca. 1000 m² a dětský bazén. V sezóně 2010 navštívilo koupaliště ve městě Hodonín rekordních 76 531 platících návštěvníků.

Obr. 3.11: Areál letního koupaliště Hodonín.

Bezbariérová MHD Hodonín (Rozvoj dopravní obslužnosti regionu)

Celkové náklady:	26 855 718	Kč
Dotace z ERDF:	20 141 780	Kč
Veřejné zdroje (město nebo stát):	6 713 938	Kč

Projekt z roku 2007, kdy byl kompletně obnoven vozový park MHD Hodonín za podpory Evropského fondu regionálního rozvoje. Došlo k nákupu nových autobusů značky SOR BN12, byly zavedeny čipové karty i do starších autobusů MHD, vybudovány informační panely a v roce 2008 byla zařazena MHD do IDS Jihomoravského kraje. Projekt nákupu autobusů byl rozdělen do tří etap 1-2-2.

Obr. 3.12: Bezbariérová MHD Hodonín.

Regionální centrum Hodonín pro nakládání s komunálním odpadem

Celkové náklady:	34 775 816	Kč
Dotace z ERDF:	20 990 700	Kč
Veřejné zdroje (město):	4 198 141	Kč
Veřejné zdroje (stát):	321 500	Kč

V roce 2006 zahájilo město Hodonín přestavbu sběrného dvora. Cílem projektu bylo zlepšit odpadové hospodářství města, snížit odpad na skládkách, efektivní sběr odpadu a zvýšit podíl recyklování materiálů. Kapacita sběrného dvora se tak zvýšila z 1500 t na 18 000 t po rekonstrukci v případě komunálního odpadu, ze 150 t na 1500 t v případě nebezpečného odpadu (obr. 3.13).

Obr. 3.13, Sběrný dvůr TESPPRA Hodonín.

3.2 ORP Břeclav

Obec s rozšířenou působností Břeclav a její administrativní obvod (obrázek 3.14) se nachází v jihovýchodním cípu České republiky přímo na hranicích s Rakouskem a Slovenskem. Jedná se o nejjižnější a zároveň jednu z nejteplejších oblastí Moravy. Sídlem správního obvodu je město Břeclav, které čítá 24 319 obyvatel (stav k 1. 1. 2008). Dalšími významnými obcemi ORP Břeclav jsou Velké Pavlovice, Valtice, Lanžhot a Podivín. Ve správním obvodě je evidováno 18 obcí. Město Břeclav má několik částí, mimo centrální město je zde část Poštorná a Charvátská Nová Ves. 1. 1. 2007 se oddělila do té doby část města Ldná a v současnosti je to samostatná obec. Sousedními ORP jsou ORP Mikulov, ORP Hustopeče a ORP Hodonín. Přehled obcí v ORP Břeclav viz příloha č. 3.

SO ORP BŘECLAV

Obr. 3.14: Mapa ORP Břeclav.

Centrem ORP je město Břeclav, které až do roku 1918 bylo spíše městem německo-židovským. Celá tato oblast začala být osídlována českým obyvatelstvem až během první Československé republiky. Po 2. Světové válce díky odsunu německého obyvatelstva a vyvraždění židovského se tato oblast stala výhradně českou. Nevyužité stavení, byty a usedlosti byly narychlo osídlovány lidmi z celého Československa, proto se sem dostalo nezanedbatelné množství romského etnika, což představuje v současnosti problém a také částečně Jugoslávské, Řecké a Maďarské obyvatelstvo.

Obr. 3.15: Románský kostel

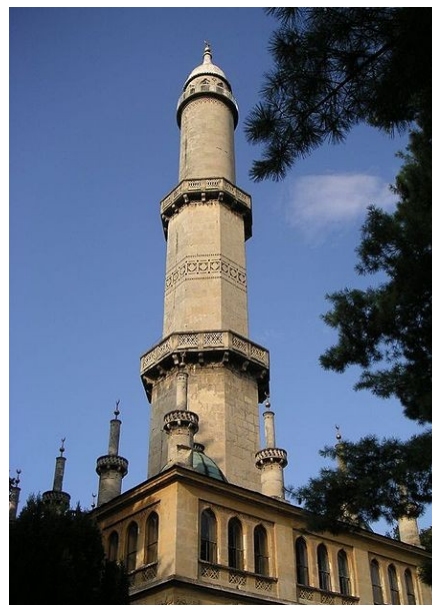
Město Břeclav je důležitou dopravní křižovatkou, správním obvodem prochází dálnice D2 z Brna, která se zde napojuje na stejnojmennou slovenskou dálnici D2 do Bratislavy. Mezinárodní silnice 55, která se postupně mění v rychlostní komunikaci a spojí v budoucnu Břeclav s Olomoucí. Asi nejvýznamnější roli hraje železniční doprava, jelikož město Břeclav je jedním z nejdůležitějších českých železničních uzlů. Spojují se zde I. a II. tranzitní koridor, ve směru Brno – Praha – Německo, potažmo Přerov – Ostrava – Polsko. Následuje napojení na mezinárodní tratě ve směru Bratislava – Budapešť a Vídeň – Graz. Menší lokální tratě zajišťují spojení se Znojmem a Lednicí. Nedaleko města se nachází i malé letiště, vodní doprava se realizuje především na vodních tocích Dyje a Morava, ale v nevelké míře.

Oblast je, co se turistické atraktivity týče, na předních příčkách v celé České republice, nachází se zde Lednicko-Valtický areál, zapsaný v UNESCO, který v současnosti prochází rozsáhlou rekonstrukcí. Do ORP Břeclav zasahuje i CHKO Pálava, která zde tvoří významný krajinný prvek. Poutavé je i místo soutoku řek Moravy a Dyje, tzv. trojmezí, jelikož se zde setkávají hranice tří států – České republiky, Rakouska a Slovenska. Celý jižní cíp je vlastně zátopové pásmo lužních lesů. Nelze opomenout ani vinnou turistiku, jelikož se zde nachází jakési centrum dolnomoravského vinařství – Velké Pavlovice. V mírně zvlněné krajině zde nalezneme množství vinic, které využívají zdejšího příznivého jižního klimatu.

Ekonomicky je oblast relativně silná, i když krize se podepsala na skokovém růstu nezaměstnanosti. V regionu se nachází vinařský průmysl, firma OTIS a.s. vyrábějící pojízdné schody a výtahy, GUMOTEX a.s. – gumářský průmysl, Keramický průmysl aj. Region byl postižen méně než okolní okresy (popř. ORP) Znojmo a Hodonín. Oblast je bohatá na zásoby ropy a zemního plynu – MND Hodonín a.s. zde provádějí těžbu.

3.2.1 Turistické cíle

Lednicko-Valtický areál – knížecí rod Lichtenštejnů zformoval krajinný celek o rozloze cca. 300 ha v průběhu 18. a 19. století do současné podoby přírodního parku. Byl zde uměle vysazen Boří les, zbudovány umělé rybníky a postaveny drobné stavby imitující jak antiku, tak zbořeninu hradu. Všechno je postaveno v okolí hlavních zámků tedy Lednice a Valtic. Od roku 1996 je Lednicko-Valtický areál v UNESCO a od roku 2003 součástí biosférické rezervace Dolní Morava. Jedná se o turistický klenot, který využívá k propagaci celá Jižní Morava. Zajímavostí je minaret, jedná se o nejseverněji postavenou stavbu tohoto druhu. V současnosti prochází areál za pomoci dotací obnovou, renovuje se fasáda na zámku Lednice, poté přijdou na řadu konírny. Na financování se podílí EU, stát, Norské fondy, města Lednice a Břeclav.

Obr. 3.16: Minaret.

CHKO Pálava – Pavlovské vrchy s odkrytými vápencovými bradly bychom stěží hledali na jiném místě v ČR. Společně s obřím vodním dílem Nové Mlýny zde má příroda i krajina téměř středomořský nádech. Nalezneme zde pravé stepi, vinice, vinné sklepy, zříceniny gotických hradů a nedaleký Mikulov. Nejvyšším vrchem je Děvín (554 m n. m.), rozdíl mezi ním a hladinou Novomlýnské nádrže je 390 m. Jedná se o jednu z nejnavštěvovanějších oblastí České republiky. V budoucnu se zde plánuje výstavba multifunkčního zábavního vodního areálu.

Obr. 3.17: Pálavské bradla.

Soutok řek Dyje a Morava – zátopové území lužních lesů a nivních luk nedaleko města Lanžhot. Jedná se o nesmírně zachovalé lesní biotopy středoevropského významu. Rozloha nemá v ČR obdobu, součástí jsou i přírodní rezervace Ranšpurk a Cahnov-Soutok. Zajímavostí jsou vyvýšeniny, tedy většinou zarostlé písčité duny nazývané hrůdy. Pokud jsou tyto hrůdy odlesněné, nalezneme na nich stepní vegetaci. Zajímavost si zaslouhují i říční „mrtvá“ ramena. Celá oblast je podle Ramsarské úmluvy registrována jako mokřad mezinárodního významu.

Pohansko u Břeclavi – rozsáhlé Velkomoravské hradiště vybudované v 9. století. Nachází se přibližně 2,5 km východně od Břeclavi a jeho výzkumu napomohl především Ústav muzeologie a archeologie při Filozofické fakultě MU. Rozloha dosahuje až 55 ha. Lze ho zařadit mezi nejvýznamnější památky raného středověku střední Evropy. Výzkumy zde prokázaly souvislé slovanské osídlení od 6. st. až po 10. st., v areálu se nachází muzeum.

Obr. 3.18: Velkomoravský kostel.

Vojenské předválečné opevnění – ve 30. letech začalo Československo na svoji obranu proti Německu, Rakousku, Maďarsku a Polsku budovat pás opevnění podobný Maginotově linii ve Francii. Na Břeclavsku byl vybudován systém lehkého opevnění, který měl pomoci uchránit jižní Moravu před případným postupem nepřátelských vojsk z Rakouska. Po dohodě s Břeclavským vojenským klubem historie je možné navštívit dochované pevnosti podél hranice. Lze navštívit „pevnůstky“ „U Závory, U Trafa a U Cesty“ nebo vzácnou závoru Ippen či starý hraniční sloup.

Obr. 3.19: Závora Ippen a hraniční sloup.

Velké Pavlovice – první zmínka o tomto vinařském městě pochází z roku 1252, kdy se zde hovoří o vinařství a pěstování vína. Město má v současnosti 3 028 obyvatel (stav k 1. 1. 2010). Počet domů v obci je 1 040, nadmořská výška 182 m n. m., průměrná roční teplota 9,42 °C, což značí jednu z nejteplejších oblastí České republiky. Město je známé svým folklórem, tradicemi, pěstováním vína. Mezi nejvýznamnější události patří srpnové Krojové hody a Velkopavlovické vinobraní. Nikoho nepřekvapí, že většina událostí ve městě je spojena s vínem a vinařstvím. Velké Pavlovice se zaměřují na vinařskou turistiku a investují do svého rozvoje. Začalo se s rekonstrukcí náměstí a plánuje se výstavba akvaparku. Pro turisty jsou připraveny prohlídky sklepů s degustací vína, jízda na koních – v okolí je dostatek cyklostezek i stezek pro koně. Ve Velkých Pavlovicích sídlí i moderní gymnázium a umělecká škola. Město se nachází nedaleko vodního díla Nové mlýny.

3.2.2 Úspěšné projekty realizované v ORP Břeclav

Město Břeclav se zaměřilo v čerpání evropských dotací především na menší až střední projekty. Jednalo se o prohloubení spolupráce s Rakouskem v rámci pořádání společenských kulturních akcí jako je např. košť českých a rakouských vín. Dalšími projekty byly především regenerace a rekonstrukce městských sídlišť, oprava hřišť a rekonstrukce škol a úřadů. V rámci ROP Jihovýchod a OP Přeshraniční spolupráce byly také vybudovány stojany na kola, informační systém a v neposlední řadě také památník podpisu partnerství a přátelství mezi obcemi Poštorná-Zwentendorf.

Nelze však opomenout velké projekty, které financoval stát za účasti města. V tomto případě byl kompletně zrekonstruován a modernizován železniční uzel Břeclav, dálniční komunikace v okolí města, zaveden systém GPS a plánuje se výstavba moderního přestupního terminálu jak pro osobní dopravu, tak pro nákladní – kombinace železniční a silniční. Vybrané projekty souvisí s rozvojem infrastruktury cestovního ruchu, proto byly popsány.

Modernizace železničního uzlu Břeclav

Celkové náklady:	2 678 036 283 Kč
Dotace z OP. Doprava:	1 899 904 514 Kč
Národní spolufinancování:	Státní fond dopravní infrastruktury (SFDI)

Výstavba probíhala od 1. 10. 2007 a ukončena měla být v 30. 4. 2010, dokončovací práce však stále probíhají. Impulem k rekonstrukci železničního uzlu Břeclav byla jeho technická i morální zastaralost, nedostatečná kapacita, nevhodné hygienické podmínky a naprostá absence bezbariérového přístupu. Tato stanice je považována za železniční vstupní bránu do České republiky, je zde zaústěno 5 železničních tratí a uzel plní činnost přestupní stanice na Slovensko a do Rakouska. Současně leží na dvou koridorových tratích a to na I. a II. železničním koridoru ve směrech Hamburg, Varšava, Budapešť a Vídeň.

Předmětem modernizace bylo osobní nádraží, kde bylo nutné provést výstavbu nových nástupních hran, nutných ke zvýšení kapacity nádraží. Bylo tedy umožněno vypravovat současně vyšší počet vlaků do více směrů. Další nutnou změnou bylo vybudování nových podchodů a výtahů pro imobilní spoluobčany, výměna kolejnic, položení vyhrývaných výhybek a kolejového svršku jako takového. Přibýlo nové zabezpečovací zařízení a nový sledovací systém tratě. Rychlost průjezdu vlakové soupravy železničním uzlem Břeclav byla před rekonstrukcí pouze 40 km/h v současnosti je to 160 km/h, některé úseky mají ovšem z důvodu bezpečnosti rychlost sníženu na 80 km/h.

Rekonstrukce a obnova zámku Lednice - zámeckých jízdáren

Celkové náklady: cca. 584,5 mil. Kč

Dotace z „5.1. Národní podpora využití potenciálu kulturního dědictví“: 496 989 300 Kč

Národní zdroje – Ministerstvo kultury (15%): přesná výše nezjištěna

Projekt má za cíl obnovu zámeckých jízdáren, ve kterých bude vybudováno multifunkční centrum, neboli vytvoření kulturního a vzdělávacího centra se zaměřením na komponované krajinné prvky. Expozice o komponované krajině Lednicko-Valtického areálu, díky které bylo území zapsáno na seznam světového dědictví UNESCO, bude součástí areálu. Multifunkční učebny a sály budou sloužit také studentům Masarykovy University a

Zahradnické fakulty Mendelovy university. Mott programu 5.1. „Vracíme památky do života“ bude naplněn do posledního detailu. Celé 20. století objekty chátraly a společně s probíhající rekonstrukcí fasády Minaretu a obnovou fasád zámku Lednice budou objekty tvořit ucelený kulturní celek mezinárodního významu.

Obr. 3.20: Zámecké jízdárny Lednice.

Rekonstrukce centrálního náměstí ve Valticích

Celkové náklady: cca. 31 mil. Kč

Dotace z ROP Jihovýchod: 26,4 mil. Kč

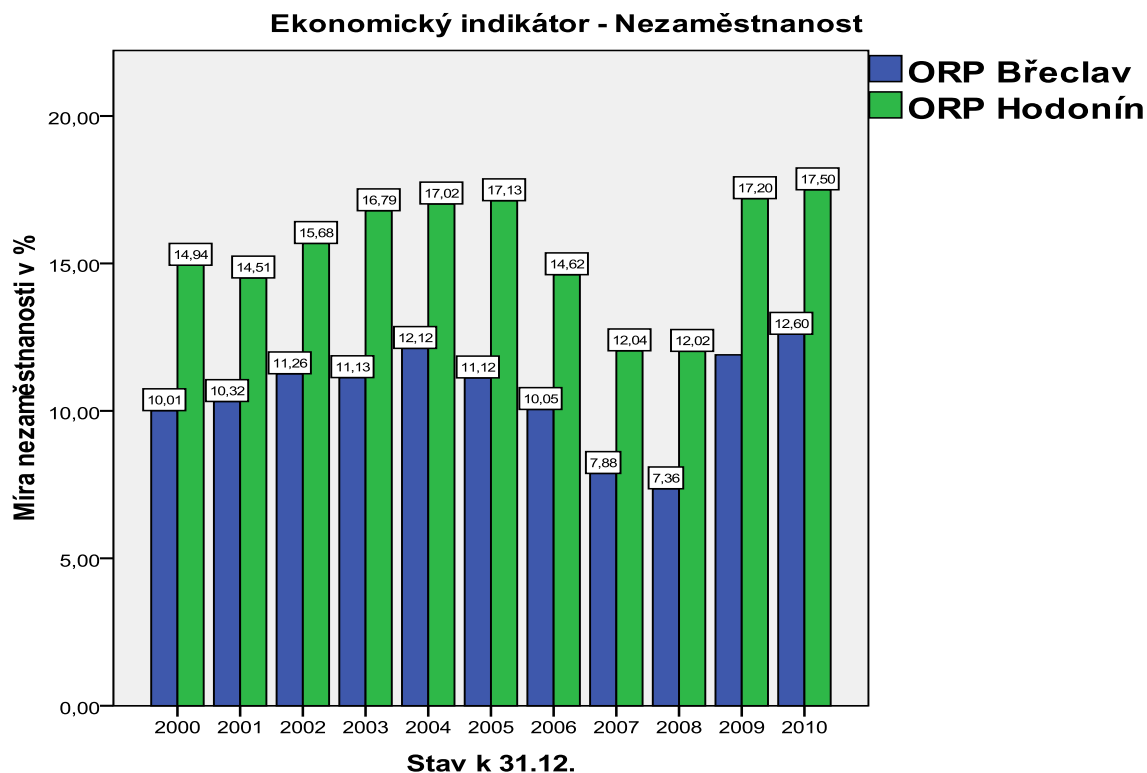
Veřejné zdroje (město): cca. 4,6 mil. Kč

Město získalo dotaci v prioritní ose 3 – udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel. Práce probíhaly mezi roky 2009 a 2010. V současnosti mají Valtice reprezentativní náměstí, které je cílem turistů, pořádají se zde kulturní akce a především usnadňuje život místním lidem. Valtice jako součást Lednicko-Valtického areálu tímto krokem nepochybně zvýšila standard cestovního ruchu v regionu. V rámci rekonstrukce byl osazen nový mobiliář, vysazeny stromy, položena zámecká dlažba a rekonstruovány přilehlé ulice a kanalizace.

3.3 Ekonomické a rozvojové indikátory ORP Hodonín a ORP Břeclav

3.3.1 Ekonomický indikátor, nezaměstnanost

Pomocí tohoto indikátoru srovnává statistický úřad jednotlivé regiony, platí jisté premisy – regiony s vysokou nezaměstnaností se vylidňují, roste kriminalita, klesá vzdělanost.

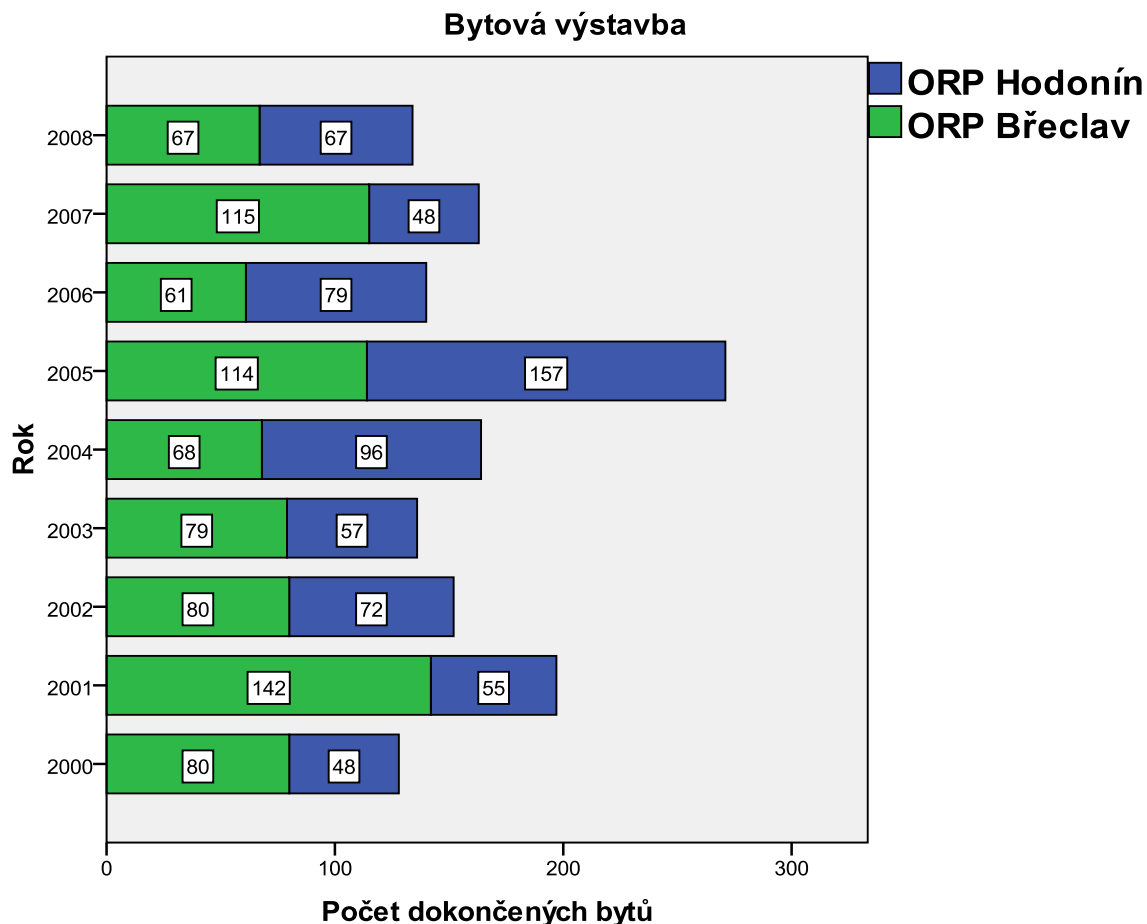
Graf 3.1: Nezaměstnanost v letech 2000 až 2010 v ORP Břeclav a ORP Hodonín. Zdroj: ČSU.

Nezaměstnanost je dlouhodobě vyšší v ORP Hodonín. V době ČSSR bylo Hodonínsko jednou z nejprůmyslovějších částí Moravy. Po revoluci v roce 1989 a rozpadu republiky v roce 1993 došlo ke krachu většiny zdejších podniků v důsledku neschopnosti konkurovat, špatné privatizaci, tunelování a ztrátě slovenského trhu. Byly zavřeny lignitové doly, zkrachoval cukrovar, tabáková továrna, masokombinát, část cihelen, pekárny, vinařské závody atd. Situace se zlepšila mezi roky 2005 až 2008, kdy se za masivní podpory státu podařilo přilákat investory jako Gros-Becker Automotive (Textron) a Candy Plus a.s. Nezaměstnanost se snížila pod 10%. V roce 2009 a 2010 je i v grafu patrný nárůst nezaměstnanosti zapříčiněný světovou hospodářskou krizí. (údaje roku 2010 jsou z 3/2010)

V ORP Břeclav je situace lepší, zdejší průmysl je založen na Gumotexu a.s. (stany, čluny, lehátka), OTISU a.s. – výrobce výtahů a jezdících schodů a Keramických závodech. Průmysl se na Břeclavsku lépe vyrovnal s kapitalistickým režimem a rozdělením republiky, sílí zde spolupráce s Rakouskem a region je velmi dobře dostupný po železnici i dálnici D2.

3.3.2 Ekonomický indikátor, bytová výstavba v ORP Hodonín a Břeclav (2000 – 2008)

Jedná se o výstavbu bytových jednotek, renovací, rekonstrukce a výstavbu rodinných domů.

Graf 3.2: Bytová výstavba ve sledovaných ORP. Zdroj: ČSU, pracoviště Brno.

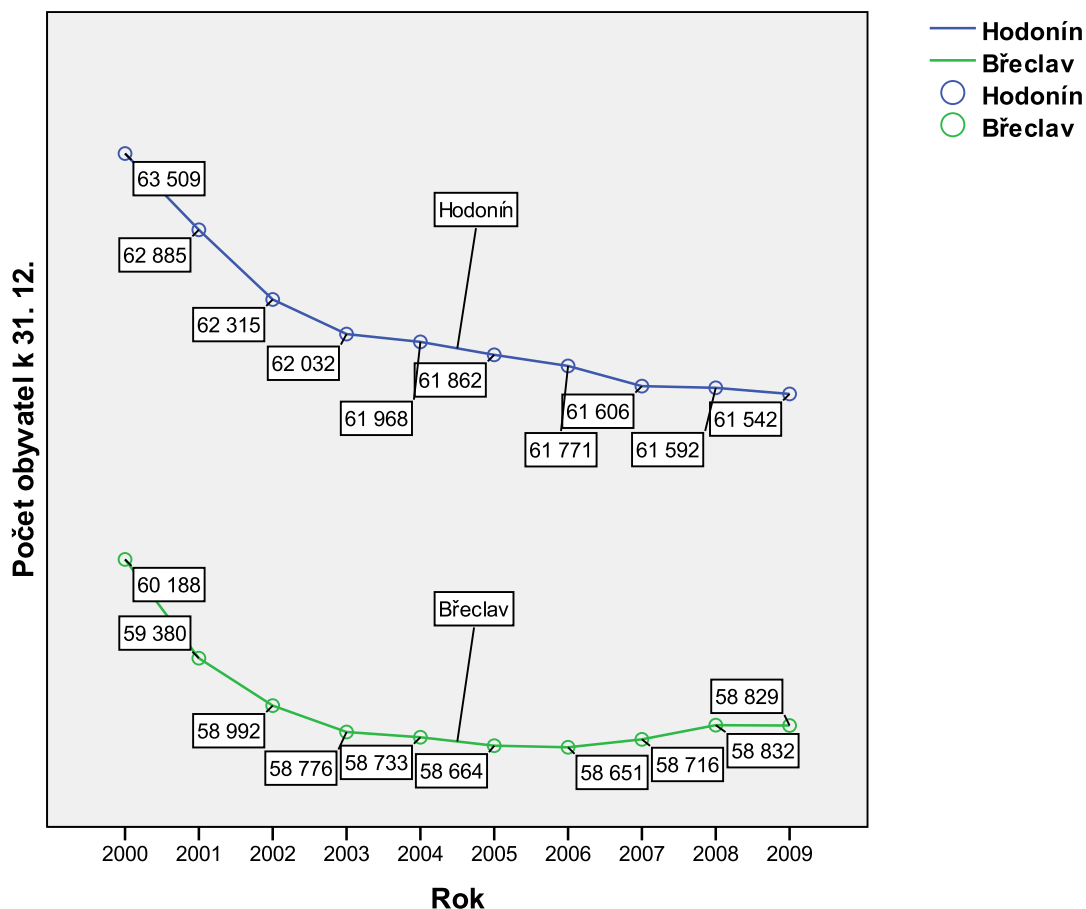
Popis grafu č. 11:

Nejvíce bytů bylo postaveno v roce 2005 v ORP Hodonín a to 157. Nejvíce bytů postavených v ORP Břeclav připadá na rok 2001 – 142 bytů. V ORP Hodonín proběhla největší výstavba v letech 2004 až 2006, kdy se přestavovaly bývalé kasárna. V ORP Břeclav se bývalé kasárna přestavovaly v letech 2000 až 2002 proto tento vysoký podíl na výstavbě v ORP Břeclav. V roce 2008 začala výstavba nových bytů klesat, v ORP Břeclav i ORP Hodonín bylo postaveno shodně 67 bytových jednotek.

V roce 2009 a 2010 vznikají především developerské a soukromé projekty bytové a rodinné výstavby. V ORP Hodonín je to Vila Park Dragoun Hodonín a v ORP Břeclav pokračuje výstavba v areálu bývalých kasáren.

3.3.3 Ekonomický indikátor, počet obyvatel ORP

Sledovaný ekonomický indikátor zkoumá úbytek, stagnaci či přírůstek obyvatelstva v daném ORP a to na základě stěhování, mortality i natality.

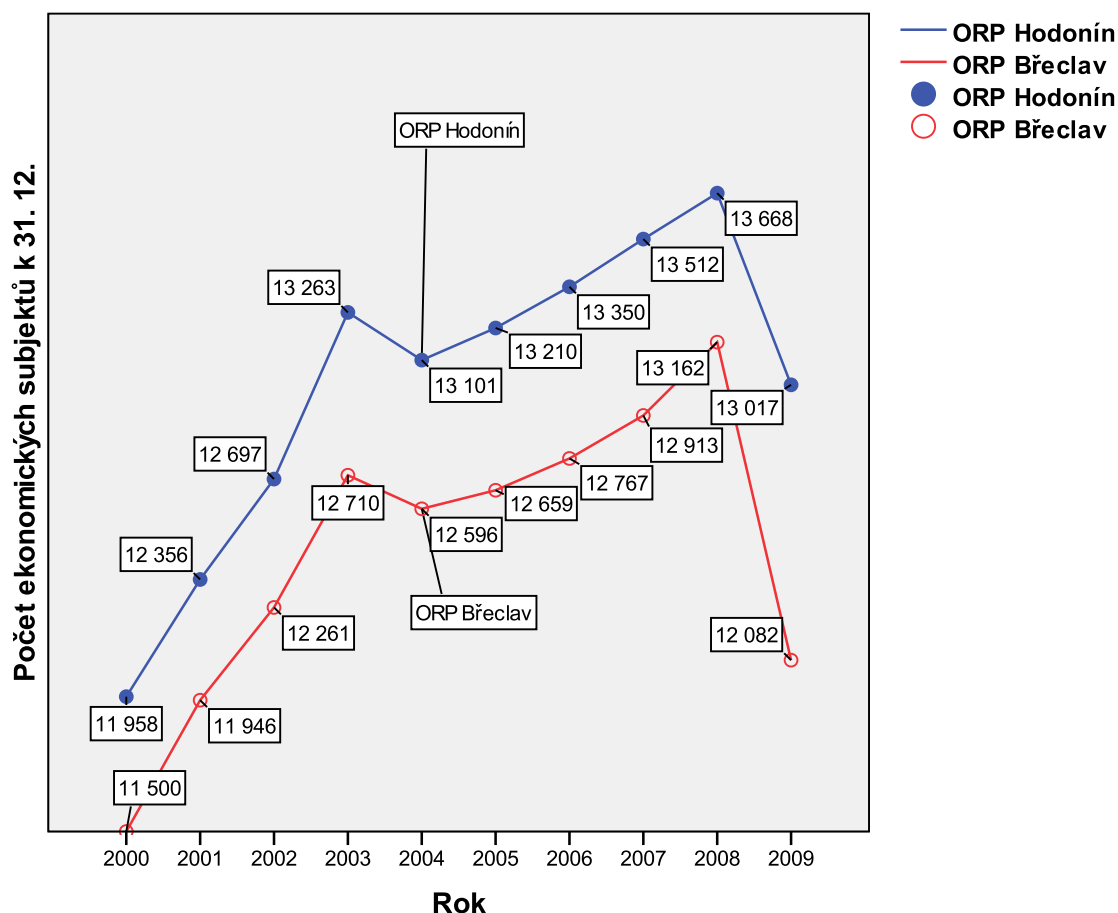
Graf 3.3: Vývoj počtu obyvatel v ORP Hodonín a ORP Břeclav. Zdroj: ČSU Brno.

Z grafu je patrný úbytek obyvatelstva v ORP Hodonín i ORP Břeclav. Situace na Hodonínsku je složitější z důvodu vysoké nezaměstnanosti. Lidé se stěhují za prací mimo ORP Hodonín, nejčastěji do měst jako Brno a Praha (údaje zjištěny pomocí dotazníku). Menší roli zde hraje přirozený úbytek populace. Částečně situaci řeší cizí státní příslušníci, kteří se zde usazují. Především Slováci, Vietnamci a Ukrajinci. Ve sledovaném období klesl počet obyvatel v rámci Hodonínska z 63 509 v roce 2000 na 61 542 v roce 2009. Sestupný trend se očekává i v budoucnu.

V ORP Břeclav je patrné mírné zlepšování situace, jelikož břeclavský region netrápí tak vysoká nezaměstnanost jako Hodonínsko. Mnoho zdejších obyvatel cestuje za prací do blízkého Rakouska a rozvoj turistiky vytváří nové pracovní příležitosti. Při bližším pohledu na graf je trend od roků 2000 do 2005 klesající, poté následuje mírný růst obyvatelstva, který je v letech 2009 a 2010 přibrzděn probíhající hospodářskou krizí.

3.3.4 Ekonomický indikátor, počet ekonomických subjektů v ORP

Jedná se o indikátor vyjadřující úroveň podnikatelské aktivity v jednotlivých ORP. V celkovém součtu jsou zahrnuty právnické i fyzické osoby.

Graf 3.4: Počet ekonomických subjektů v ORP Hodonín a ORP Břeclav. Zdroj: ČSU Brno.

Při pohledu na graf je patrné, že situace v ORP Hodonín i ORP Břeclav kopíruje sestupný trend. Od roku 2000 dochází v obou zkoumaných ORP k růstu podnikatelské aktivity s výjimkou slabého propadu v roce 2004. Pokračující růst je až do roku 2008, poté je propad zapříčiněný hospodářskou krizí v letech 2009 – 2010.

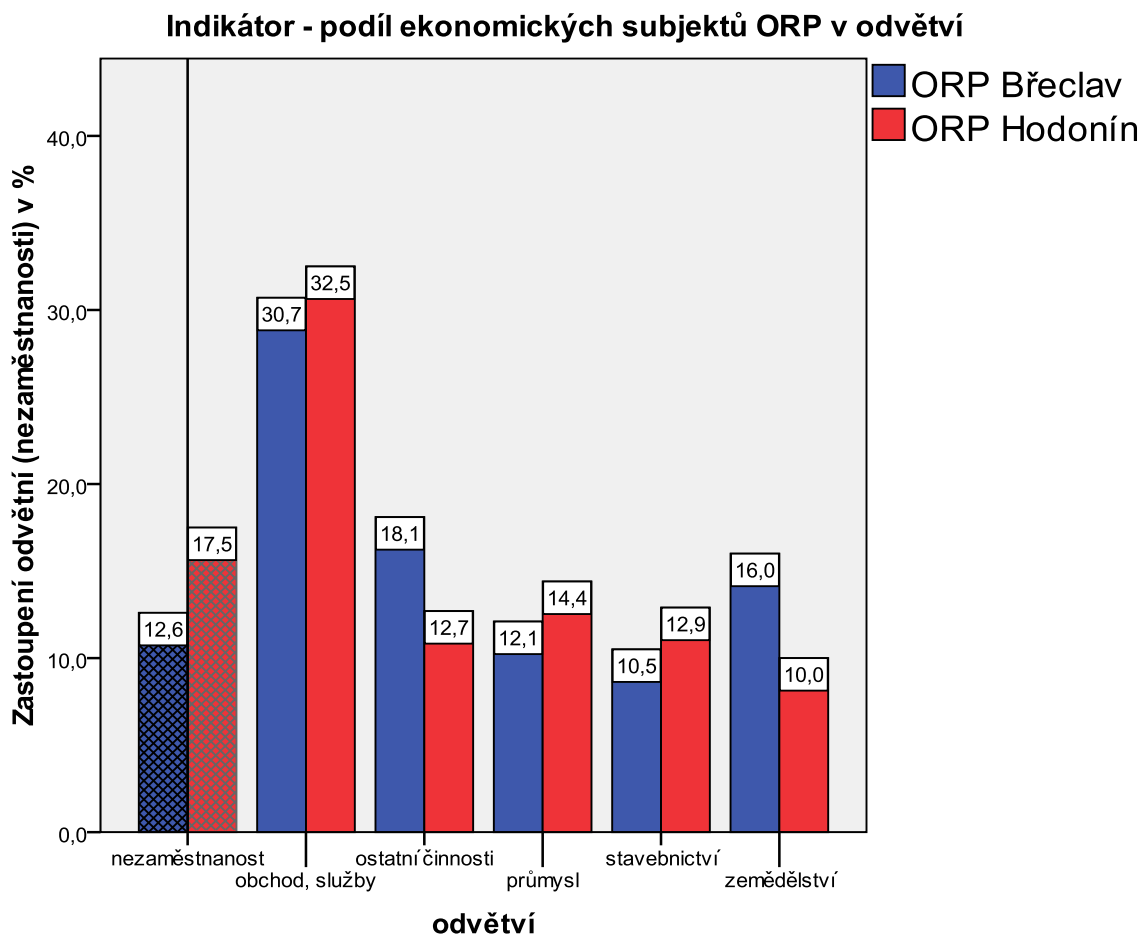
V ORP Hodonín patří mezi nejvýznamnější zaměstnavatele MND Hodonín a.s., Elektrárna Hodonín společnosti ČEZ a Jihomoravská Armaturka a.s., v ORP Břeclav se mezi významné podniky řadí OTIS a.s., GUMOTEX a.s., ČD a.s., výrobní závod Hamé Babice a.s. a Nemocnice Břeclav.

V této oblasti je rozšířená zemědělská a vinařská činnost, proto je zde poměrně silné zastoupení zpracovatelského průmyslu např. vinařství, potravinářství, moštárenství atd.

Díky množství přírodních a kulturních krás pracuje řada fyzických i právnických osob v rámci cestovního ruchu.

3.3.5 Ekonomický indikátor, podíl ekonom. subjektů podle vybraných odvětví v %

Do analýzy odvětví je zahrnuta i nezaměstnanost, protože je velmi vhodné vědět, jaké jsou disponibilní zdroje výrobního faktoru práce. Pro potřeby srovnání je zobrazení nezaměstnanosti velmi důležité jelikož čísla evidované míry nezaměstnanosti 12,6% ORP Břeclav a 17,5% v ORP Hodonín nelze opomenout – jsou to nevyužité pracovní zdroje.

Graf 3.5: Ekonomické subjekty v ORP Hodonín a ORP Břeclav. Zdroj: ČSU Brno.

Z indikátoru je patrný poměrně nízký podíl zemědělství v ORP Hodonín (10%) oproti ORP Břeclav (16%). A vysoký podíl průmyslu a služeb v ORP Hodonín (14,4% a 32,5%). ORP Hodonín je průmyslovější oblastí, průmysl zde má dlouhodobou tradici.

Nezaměstnanost je vyšší v ORP Hodonín, je to dáno útlumem těžby lignitu v dole Mír a krachem firem jako Masokombinát Hodonín a.s., Cukrovar, Lignit Hodonín a.s.. Zemědělská produkce není natolik postižena a při vhodném složení průmyslu v ORP Břeclav (Otis a.s., Gumotex a.s., Hamé Babice a.s. aj.) nebylo ORP Břeclav natolik postiženo nezaměstnaností.

3.3.6 Vyhodnocení ekonomických indikátorů ORP Břeclav a ORP Hodonín

Ze srovnání vyplývá, že každé ORP dominuje v jiné oblasti. Pro upřesnění použiji rozdělení podobné SWOT analýze, která přesně vymezuje 4 segmenty. Zde zjednodušuji na pozitiva a negativa ve srovnání ORP Hodonín s ORP Břeclav.

Tab. 3.1: Srovnání pozitiv a negativ v ORP Hodonín a ORP Břeclav

Pozitiva ORP Břeclav oproti ORP Hod.	Pozitiva ORP Hodonín oproti ORP Břec.
Nižší míra registrované nezaměstnanosti	Úspěšné čerpání dotací EU
Méně znečištěné ovzduší	Dokonalejší maloobchodní síť
Více turistických lákadel	Dopravní infrastruktura v Hodoníně
Hranice s Rakouskem	Cyklostezky
Prosperující stav průmyslu	Regenerace bývalých brownfieldů
Dopravní infrastruktura (D1)	Výstavba developerských projektů
Zastoupení - Masarykova universita	Bařův kanál, Lázně Hodonín

Negativa ORP Břeclav oproti ORP Hod.	Negativa ORP Hodonín oproti ORP Břec.
Menší obce	Silné znečištění ovzduší – Elektrárna
Romská ghetta	Méně turistů
Kriminalita – nelegální cizinci	Absence historického centra Hodonína
Hustá doprava – zácpy	Nedostatečně kapacitní silnice-směr Brno
Nadbytek heren	Vysoká strukturální nezaměstnanost
Záplavové území	Málo nových investorů
Častý záběr orné půdy průmyslem	Staré ekologické zátěže

Zdroj: Vlastní zpracování

Nezaměstnanost – v ORP Břeclav je v současné době lepší složení průmyslu, které dokáže udržet stabilní pracovní místa. Připravuje se přestavba areálu Cukrovar, kde by v budoucnu mělo být obchodní středisko, lehký průmysl a byty. Toto centrum by mělo dále pomoci snižovat nezaměstnanost na Břeclavsku. V ORP Hodonín byly především doly a těžba ropy, která je zde stále, i když už není natolik významná jako v minulosti. Strukturální nezaměstnaností je tedy postiženo především Hodonínsko (17 %). Příchod nových investorů brzdí nedostatečná dopravní infrastruktura a nedostatek vhodných průmyslových zón.

Ekonomické odvětví – služby a průmysl dominují ORP Hodonín, naproti tomu v ORP Břeclav je významná mimo průmysl a služby i zemědělská produkce. Je to dáno především rozvinutým vinařstvím, které je ovšem v současnosti odkázáno na dotační programy EU.

Bytová výstavba – mnoho bytových jednotek v obou ORP vzniklo přestavbou starých průmyslových a vojenských areálů. Tento trend pokračuje i v současné době (2010).

3.3.7 Výstupy z analýzy ekonomických indikátorů pro zpracování vize měst

Z provedených analýz vyplývá, že i přes relativně vysokou nezaměstnanost centrální města Hodonín a Břeclav stále vykazují dostatečně dynamickou výstavbu nových bytů a domů. Pro projekty zamýšlené v ORP Hodonín, tedy kryté aquacentrum a Moravské slavnosti je pozitivní zprávou, že se neustále město inovuje. Pro projekty je ve městě dostatečné zázemí a dostatečná kupní síla, ke které je třeba připočíst spádovou oblast v okruhu cca 20 km, kterou obývá cca 150 000 lidí a turisty, kteří především v letních měsících Hodonínsko hojně navštěvují. Proto jsou „Moravské dny“ situované do letního období.

Obnova a přestavba železniční stanice Břeclav na multifunkční obchodně-zábavní centrum je opodstatněná. Při bližším zkoumání indikátoru „počet obyvatel“ bylo mnou zjištěno, že obyvatel v ORP Břeclav mírně v posledních letech 2007 – 2009 přibývá. Připočteme-li k tomu výhodnou polohu u Slovenských a Rakouských hranic a vezmeme-li v úvahu, že Břeclav je významným železničním přestupním uzlem, v letních měsících zde pendluje množství turistů, je výstavba rentabilní. Pokud investor bude spolupracovat s městem Břeclaví a Českými drahami, stane se přestavěné nádraží centrem regionu, kde se budou potkávat místní lidé s turisty a přestupujícími zákazníky. Při pohledu na indikátor „nezaměstnanost“ je v Břeclavi nezaměstnanost okolo 10% a celkově je zdejší obyvatelstvo movitější než v sousedním Hodoníně. Proto je kupní síla zajištěna a konkurence z mého pohledu není významná. Jedná se především o hypermarket Albert a Tesco. Oba zmíněné jsou však na okraji města a v případě železniční stanice by investor získal výhodu centra města s přestupním uzlem.

Veškeré mnou navržené projekty jsou opodstatněné a při rozumném zpracování, dobré spolupráci soukromého a veřejného sektoru, zisku dotace z prostředků EU mohou zlepšit vnímání měst Hodonín a Břeclav pro místní obyvatelstvo a především zahraniční, ale i domácí návštěvníky. Pokud sdružíme ORP Hodonín a ORP Břeclav, dostaneme na velmi malém území pozoruhodně velké množství kulturních a přírodních zajímavostí. Turisté, kteří přijedou vlakem, či autobusem se v případě realizace mnou navržených projektů občerství a informují v moderní obchodní galerii v rámci železniční stanice Břeclav, mohou navštívit festivaly a slavnosti v Hodoníně, např. „Moravské dny“ a po náročném programu relaxovat v aquacentru Hodonín. Proto dokud je možnost čerpání peněz z EU, je třeba ji využít.

4 Návrh vize měst Hodonín a Břeclav a navazujících projektů

V této části práce je cílem navrhnout vize a k nim příklady projektů, které je mohou naplnit. Jedná se ale o cílené vize rozvoje obou měst v tom smyslu, že se zaměřuje pouze na oblast cestovního ruchu. Předpokládá se přitom, že hlavními sférami, které budou hrát významnou roli v procesu uskutečňování vize, jsou lidské zdroje, ekonomika a sféra cestovního ruchu. Nejdříve je provedeno zhodnocení vývoje obou měst a pak sestavení vize.

4.1 Vize rozvoje cestovního ruchu města Hodonín

4.1.1 Zhodnocení vývoje města Hodonín

Historický vývoj města Hodonín

Město Hodonín bylo v minulosti považováno za hraniční bod Českého království, první zmínka je z roku 1046. Původně hrad Godonin musel odolávat neustálým pokusům Uhrů a jiných o vpád do vnitrozemí, několikrát byl vypálen a vyplněn. Na území města se nacházelo množství památek, které byly ovšem postupem času vydrancovány nebo zbořeny. Za zmínku stojí židovská čtvrť, hrad Godonin, zámek a mnohé sakrální stavby. V polovině 19. století dochází k prudkému průmyslovému rozvoji města. Otevírají se cukrovary, cihelny, město leží na nově zbudované severní Ferdinandově dráze spojující Vídeň s Krakovem přes Ostravu. V okolí města jsou objevena ložiska uhlí a ropy. Hodonín se stává dělnickým městem, ve kterém žije přibližně stejný počet Čechů a Němců. V roce 1910 žije ve městě 5952 Čechů a 5223 Němců. Židovská komunita je zde silně zastoupena a v Hodoníně stojí jedna z nejvýznamnějších synagog na Moravě.

Po roce 1918 se postupně německé obyvatelstvo zmenšuje a většinu průmyslu přebírají Češi (Moravané). Město se však nadále dynamicky rozvíjí. Spojenecký nálet v roce 1944 likviduje téměř polovinu všech domů ve městě a zbylé jsou vážně poškozeny. Tímto město přichází prakticky o veškerou historickou zástavbu. Za války je díky panování Němců židovská čtvrť zničená a židé usmrceni v koncentračních táborech, po válce jsou Němci na základně Benešových dekretů odsunuti a jejich majetek zabaven.

Nástup komunistické strany k moci v roce 1948 znamenal pro město především budování těžkého průmyslu. Hodonín je nadále silně orientován jako rozsáhlé industriální město, přibývají nové továrny jako Jihomoravská armaturka Sigma, Lignit Hodonín, první tepelná elektrárna v ČSR, nové lignitové doly v okolí, nové ropné těžařské závody, masokombinát, pekárny, mlékárny, závody na zpracování překližek a dýh, představuje se tabáková továrna a cukrovary. Město zažívá doslova průmyslový boom a počet obyvatel se

ztrojnásobuje, v roce 1989 dosahuje více než 33 000. V Hodoníně probíhá rychlá výstavba, mimo průmysl je vybudován nový zimní stadion, fotbalový stadion, 4 sídliště, které pojmu na 15 000 obyvatel, zoologická zahrada, krytý a venkovní plavecký areál. Místní obyvatelstvo tuto výstavbu velmi vítá a levicovost města je silná. Po revoluci v roce 1989 a rozpadu Československa se město stává periferií nové České republiky a začíná úpadek, počet obyvatel klesl na 26 244 (19. 2. 2010) a většina průmyslu zanikla nebo byla vytunelována.

Současný stav města Hodonín

Město má 26 244 (19. 2. 2010) obyvatel a z demografického hlediska jich stále ubývá. Tento nepříznivý stav se snaží vedení města zvrátit podporou developerské i vlastní bytové výstavby. V posledních letech proto vznikly nové bytové domy tzv. Pastelky I a II, Lipovka, Kaštánek, Kaštany a developerský projekt Vila park Dragoun. Soukromá výstavba probíhá také v areálu bývalých kasáren, jedná se o lehký průmysl a bytové jednotky.

Město se po úpadku průmyslu snaží profilovat jako lázeňské město, ve městě jsou od 70. let 20. st. postavené lázně, které jsou zaměřeny na léčbu pohybového ústrojí. K léčebným procedurám se využívá kvalitní jodobromová voda z nedalekého vrtu, objevená při ražbě ropy. Lázně prošly modernizací a byly rozšířeny za pomoci finančních prostředků z EU a v současnosti úspěšně léčí především domácí klienty.

Hodonín neoplývá množstvím kulturních památek, jako nejvýznamnější se v současnosti jeví secesní radnice z počátku 20. st., dále zámek, kde je nainstalována expozice věnovaná místnímu rodáku T. G. Masarykovi. Významná je také Galerie výtvarného umění, barokní budova Obchodní akademie, morový sloup na náměstí TGM. a hřbitovní brána ze 17. st. Vyhledávaným cílem odpočinku místních občanů je přístaviště „U Jezu“, kde se pořádají různé kulturní akce, koncerty a je možné zapůjčení lodě, či organizovaný výlet po řece Moravě na lodi Konstancie. Moderní venkovní akvapark přitahuje davy lidí v letních měsících a moderní zimní stadión je hojně navštěvován v průběhu roku.

V areálu bývalého cukrovaru došlo k regeneraci tzv. brownfieldů. Nadnárodní obchodní řetězce tuto plochu zregenerovaly, odstranily staré ekologické zátěže a vznikla moderní obchodní zóna, kde se etablovaly řetězce jako Obi, Kaufland, Hypernova, Penny Market, Lidl, OMV, Paráda Centrum aj., řetězce zde využily blízkost Slovenska, kdy téměř třetinu nakupujících tvoří Slováci. Toto ovšem má za následek vylidňování městského centra a hlavní třídy. V centru se etablovali vedle českých obchodníků podnikaví Vietnamci, kteří zde otevřeli obchody s oblečením a asijská bistra.

Průmysl zaznamenal značný ústup, což mělo za následek rapidní zlepšení ovzduší ve městě, na druhé straně vysokou nezaměstnanost, která je jednou z nejvyšších v České republice. Nezaměstnanost se pohybuje v rozmezí 10 až 17 %, v roce 2009 dosáhla svého vrcholu. V současnosti v Hodoníně funguje tepelná a vodní elektrárna, Varmuža a.s. – výrobce rybích pochoutek, MND a.s. – těžba ropy, Jihomoravská armaturka – armatury, Ploma a.s. – závod na překližky a dýhy. Nicméně firmy zaměstnávají jen zlomek toho, co před rokem 1989.

4.1.2 Vize města Hodonín 2011 až 2021

Z provedené analýzy v kapitole 4.1.1 navrhuji budoucí směřování města Hodonín s přihlédnutím k historickému vývoji. Jedná se o kombinaci obchodně-průmyslově-kulturního centra s možností rozvoje turismu. Pro město raději nestanovím prioritní zaměření, jelikož jeho dosažení by bylo obtížné, ne-li nemožné. V návrhu vize je postup separátní, ve výsledku se výstupy z jednotlivých prioritních os a poznatků protnou.

Obchodní centrum pro roky 2011 až 2021

Ve městě se již etablovaly obchodní řetězce ve dvou lokalitách, tedy areál bývalého cukrovaru a lokalita Mrkotálky u sídliště Jihovýchod. Pro budoucí vývoj by bylo vhodné umístit podobné centrum např. Tesco nebo Interspar v lokalitě bývalých velkých kasáren, kde v současnosti probíhá bytová výstavba a v budoucnu se očekává i výstavba lehkého průmyslu. Toto centrum by pokrylo náklady na parkování, zeleň, kruhový objezd a částečně odlehčilo dopravě v jižní části města, jelikož by sem nasměrovalo část poptávky. Centrum by mělo být řešeno v rámci lokality, tedy architektonicky zajímavým konceptem, hodícím se do místních kasáren a specifického rysu Rakousko-Uherské architektury.

Národní třída, tedy centrum města by se mělo orientovat na restaurace, kavárny, kafetérie, vinárny, značkové prodejny, knihkupectví, prodejny se suvenýry či vysoce specializované obchody, jako rybářské potřeby, hudební nástroje, popřípadě služby. Postupně by měly být vytlačeny asijská bistra a asijské prodejny oblečení (jejich nabídka je prakticky stejná), dále herny a kasina nebo by mělo dojít alespoň k redukci. K tomuto by napomohla výstavba pěší zóny a vhodného parkování, popř. parkovacího domu, kde by mohli zákazníci, popř. turisté a lázeňští hosté zaparkovat, stejně jako je třeba zesynchronizovat MHD na takt každých 15 minut. Dolní část třídy by bylo vhodné doplnit mobiliárem, fontánou a v letním období předzahrádkami.

Cílem je nalákat turisty přijíždějící do lázní, do akvaparku nebo za vínem do centra, poutače na možnosti návštěvy centra by měly být dostupné v lázních, v akvacentru či ve vinných sklepech a na recepcích hotelů.

Za jeden z nejdůležitějších bodů považují obnovení farmářských trhů ve městě a výstavbu odpovídající tržnice. Hodonín může těžit z polohy na Jižní Moravě a se vzrůstající poptávky obyvatelstva právě po domácí produkci. Rozšíření by se měly dočkat i vánoční trhy, aby se nejednalo pouze o místní akce, ale alespoň regionální. Na trzích pořádaných ve městě by bylo vhodné prodávat jen regionální (popřípadě slovenské výrobky), místních řemeslníků a zemědělců.

Kulturní centrum pro roky 2011 až 2021

Kulturně je na tom město dobře, k současným kulturním akcím, tedy k „Svatovavříneckým hodům“ a „Slavnostem vína“ by mohla být připojena slavnost „Moravské dny“, která by připadla na 5. července na den státního svátku.

V následujícím období by měl být zmodernizován dům kultury, za pomoci dotace s fondů EU, bylo by vhodné se zamyslet nad znovuvybudováním divadla a dostavbou hotelu „271 lůžek“ nebo rekonstrukcí hotelu „Krystal“.

Dále je třeba rozšiřovat povědomí o Domu umělců v Hodoníně a o expozici „Život a dílo Tomáše Garrigua Masaryka v hodonínském záměčku.

Město by mělo zlepšit internetové stránky, které jsou sice obsáhlé, ale v oblasti kultury pro turistu nebo zájemce značně složité a nepřehledné, dále formou reklam a inzerátů v regionálním tisku a rádiu je možné zvýšit návštěvnost kulturních zařízení.

Pro místní sportovně založené občany zajistit postup místních hokejistů do 1 hokejové ligy, jelikož je hokej sportem číslo jedna na Hodonínsku a oslovuje značnou část obyvatel.

Průmyslové centrum pro roky 2011 až 2021

Po úpadku průmyslu by se město mělo zaměřit na rozvoj průmyslové zón a to především získat investory do průmyslové zóny Kapřiska a výstavbu nové zóny v oblasti bývalého vojenského cvičiště na Pánově. V opačném případě bude většina investic směřovat do slovenských měst Senica a Skalica, které v současnosti mají poloviční nezaměstnanost oproti Hodonínu. Dále podporovat místní podnikatele, kteří předloží životaschopný podnikatelský záměr a pomáhat jim v rámci možností města.

Získat developera nebo investora pro bývalé průmyslové areály, které v současnosti chátrají např. masokombinát, tabákovou továrnu, cihelny. V nejlepším případě obnovit průmyslovou výrobu nebo alespoň zbourat areál a odstranit ekologické zátěže.

Vhodná by byla spolupráce s hodonínskou vysokou školou – Evropským polytechnickým institutem a místními podnikateli a úprava nabídky oborů, tak aby vyhovovaly potřebám trhu.

Hodonín i celé ORP by mělo tlačit na radu Jihomoravského kraje i na vládu, aby byla urychleně vybudována rychlostní silnice R55, spojující Hodonín s dálnicemi D2 a D1. Nezaměstnanost by pomohla snížit i výstavba plánovaného plavebního kanálu Dunaj – Odra - Labe, který má vést v okolí města a je zde plánováno překladiště. Výstavba je však zatím jen ve stádiu úvah, nicméně pozemky jsou blokovány pro stavbu.

Rozvoj turistiky v letech 2011 až 2021

V následujících letech bude podíl turismu na HDP narůstat a ani Hodonín by neměl být pozadu. Orientace by však měla být především na Českou a Slovenskou klientelu, turistům ze západní Evropy město dlouhodobě nemá, s výjimkou lázní, co nabídnout, lze jej chápat jen jako noclehárnu.

Důležitý je především rozvoj a další modernizace Zoologické zahrady Hodonín, společně s rozvojem cyklostezek borovými lesy v okolí města a další návaznost těchto stezek směrem na Moravskou Saharu, Baťův kanál, Velkomoravské hradiště v Mikulčicích, Vinné sklepy a v okolí řeky Moravy.

V samotném městě je třeba věnovat péči centru, které nemá odpovídající úroveň ani mobiliář, je třeba opravit chodníky, fasády domů, upravit zeleň a zvýšit návštěvnost místních lidí. Obnovit zemědělské trhy a zvýšit počet předzahrádek, změnit druhy obchodů a restaurací, celkově povýšit úroveň města.

K letnímu areálu koupaliště dostavět celoroční krytý akvapark, jelikož letní areál je možné využít jen v letních měsících, kdežto turistická sezóna může být prakticky celoroční. Turisté by tak získali možnost po náročném programu v okolí města relaxovat ve vodě.

Dále je třeba zvýšit počet kulturních akcí pořádaných městem např. zmiňované „Moravské dny“ 5. července, které by vhodně doplnily svatovavřínecké hody pořádané na začátku srpna.

Posloupnost řešení problémů k dosažení vize cestovního ruchu města Hodonína: Pořadí je stanoveno na základě diskuse s občany města Hodonína.

1. Zastavit úbytek obyvatel (*zde se protíná více prioritních os*)
2. Zvýšit ekonomický výkon města (*prioritní osy obchodní a průmyslové centrum*)
3. Zvýšit vzdělanost obyvatelstva (*prioritní osa kulturní centrum*)
4. Omezit počet heren a kasin (*prioritní osa rozvoj turistiky*)

5. Rozvoj lázní Hodonín (*prioritní osa rozvoj turistiky*)
6. Přilákat investory (*prioritní osy průmyslové a obchodní centrum*)
7. Zvýšit zaměstnanost (*prioritní osa průmyslové centrum*)
8. Rekonstr. domu kultury a výstavba krytého aquacentra (*kulturní centrum*)
9. Spolupracovat více se Slovenskými městy Skalica a Holíč (*kulturní centrum*)
10. Zamezit korupci (*dotýká se všech prioritních os*)
11. Prezentovat se na veletrzích, tisk bulletinů, inzerce, reklama (*rozvoj turistiky*)
12. Udržet zdravé zelené město (*prioritní osa rozvoj turistiky*)
13. Výstavba obchvatu a silnice R55, zachovat dostupnost po železnici (*průmysl. cen*)

4.2 Vize rozvoje cestovního ruchu města Břeclav

4.2.1 Zhodnocení vývoje města Břeclav

Historický vývoj města Břeclav

První zmínky sahají do 6. století a příchodu Slovanů na Moravu. První sídelní útvar se nazýval Pohansko u Břeclavi. V 10 st. se v těchto místech postavil hrad, který získal jméno po knížeti Břetislavovi. Hrad byl postaven na neklidné hranici, aby odolával vpádům do Českého království. Hrad byl později přestavěn na obří románskou pevnost, musel odolávat útokům Turků i Uhrů a okraj města se stával častým terčem drancování. Po bitvě na Bílé Hoře, jíž se účastnil i Břeclavský místodržící Velen, byla Břeclav prakticky zničena. Posléze získali Břeclav Liechtenštejnové, kteří vlastnili i nedaleké Lednicko-Valtické panství.

Při stavbě Ferdinandovy severní železnice a výstavbě železnice na Prahu se Břeclav stala prvním železničním uzlem Rakouska-Uherska. V tomto období začal průmyslový rozvoj města, byl založen cukrovar, chemická továrna a cihelna (dnes Keramické závody). Na konci 19. Století mělo město téměř 9000 obyvatel.

Při vzniku ČSR došlo ve městě k bojům mezi místními Němci a Čechy, jelikož se Němci pokoušeli odvézt lokomotivy a vagóny do Rakouska, což se nakonec nepodařilo. Po přijetí mnichovského diktátu se město, které mělo 11 220 Čechů a jen 1 582 Němců ocitlo na území říše. Němci zahájili likvidaci Židů a nepohodlných osob. Po skončení války byli Němci odsunuti a původní židovské obyvatelstvo během války vyhlazeno Němci. Břeclavské centrum bylo částečně zničeno četnými nálety a bylo nutné zahájit přestavbu.

Po komunistickém puči se město rozvíjelo dále jako významný železniční uzel a probíhala výstavba dalšího průmyslu, jednalo se především o Gumotex a.s., výrobce gumárenských produktů a OTIS a.s., v té době závod vyrábějící výtahy a také tiskárenské

podniky. Bylo vybudováno několik sídlišť, které byly umístěny nešetrně poblíž historického centra, postaveny obchodní pasáže, koupaliště a kulturní dům.

Po roce 1989 se zdejší průmysl přizpůsobil přechodu na tržní hospodářství velmi dobře, okres netrpěl vysokou nezaměstnaností a ani rozdělení Československé republiky městu nezpůsobilo větších škod. Břeclav se díky blízkosti Lednicko-Valtického areálu snaží vyprofilovat jako vstupní brána tohoto území.

Současný stav města Břeclav

Břeclav má v současnosti 25 590 (3. 9. 2010) obyvatel, počet obyvatel po roce 1989 klesal, ale v posledních letech spíše stagnuje s mírným nárůstem. Současné město je významným silničním a železničním uzlem. Je také významným hraničním přechodovým bodem na Slovensko a do Rakouska.

Plní funkci obchodně-správní a zároveň průmyslovou, v okolí jsou zajímavé turistické lokality, které přitahují domácí i zahraniční klientelu. Samotné město využívají návštěvníci jako výchozí bod neboli jen pro přespání. Popřípadě je zde možnost navštívit krytý plavecký bazén, letní koupaliště či zimní stadión, ve městě jsou tenisové kurty a fotbalový stadión.

Obchodní funkci plní několik obchodních center, které jsou převážně na okraji města, výjimku tvoří Shopping Centrum nedaleko centra města a seskupení Lidl, Penny Market, Billa poblíž historického Břeclavského zámku a zimního stadionu. Tesco se nachází na severu města poblíž dálnice D2 a Hypernova ve směru na Rakousko na jihu města. V centru jsou částečně specializované obchody a částečně vietnamští trhovci, či Asiaté, provozující bistra.

Významnými zaměstnavateli jsou Gumotex a.s., OTIS a.s., Keramika Poštorná, České dráhy a.s., BORS Břeclav a.s. a Nemocnice Břeclav.

Za nejvýznamnější kulturní a přírodní památky je možné považovat renesanční zámek, zbytky lužního lesa podél řeky Dyje, kostel Navštívení Pany Marie v Poštorné a židovská synagoga. Celkově je v Břeclavi a okolí dostatek zajímavých míst, jen nejsou dobře prezentována anebo popřípadě jsou nevhodně umístěna či zastavěna.

4.2.2 Vize města Břeclav 2011 až 2021

Směřování města Břeclav v budoucnu, vycházející z přihlédnutí k historické tradici, by mělo být průmyslově a obchodně zaměřené město přívětivé k vlastním obyvatelům, nabízející relaxaci, vzdělání i kulturu. Město, které turisté považují za výchozí pozici pro poznávání Břeclavska a místa, kam mohou pohodlně přijet, kde mohou relaxovat, nakoupit, dozvědět se informace a pohodlně odcestovat. Pro město Břeclav jsou stanoveny 2 prioritní osy.

Město přívětivé pro své občany

V následujících letech je třeba zaměřit úsilí na rekonstrukci domu kultury a regeneraci městského centra, tedy fasády domů, mobiliář a chodníky. V areálu bývalého cukrovaru je možné vybudovat za pomoci developera kvalitní bydlení a nové obchodní centrum, které pravděpodobně převezme část nakupujících z centra města, na druhou stranu může nové lidi do města přilákat a tito pak při vhodném nasměrování mohou navštívit i centrum města.

Současnou pěší zónu je třeba rozšířit k nově vybudovanému přestupnímu uzlu kombinujícímu vlakovou a autobusovou dopravu, v blízkosti vlakového nádraží. V následujících letech by se také měla uskutečnit rekonstrukce výpravní budovy vlakového nádraží a vhodným způsobem přestavět odbavovací halu na obchodní pasáž. Železniční uzel je hojně využíván, proto by bylo vhodné nalézt developera, který stavbu zrealizuje a jen minimálně omezí provoz. Město by tak získalo k nedávno opravenému kolejišti i elegantní vstupní areál, ve kterém by byla umístěna i informační kancelář.

Přilehlý park u vlakového nádraží je třeba zregenerovat, většinu náletových dřevin a starých stromů vykácet a nahradit nižší výsadbou. Dostavěním pódia by město získalo další prostor pro pořádání kulturních akcí a koncertů. Ve městě je nutné rozšířit kamerový systém, který slouží jako prevence kriminality, či napomáhá odhalovat delikty.

Kriminalitu je možné snížit zvýšením počtu policejních hlídek ve městě, již zmíněným rozšířením kamerového systému, prevencí a osvětou na základních a středních školách a v neposlední řadě i tvrdými represemi. V následujícím období musí dojít k omezení počtu heren a kasin ve městě, například vhodnou městskou vyhláškou či jasnou regulací.

Místní problémovou romskou komunitu je třeba sledovat. Nabídnout místní komunitě pracovní příležitosti, v případě odmítnutí odebrat dávky, přestěhovat do holobytů za město a současné vybydlené domy zbourat či rekonstruovat pro nové nájemníky. Jedině tvrdý postup zajistí ochranu majoritní společnosti, která již v současné době má velmi negativní názor na romskou komunitu. Pokud město problém nebude řešit, budou problémy eskalovat v otevřené násilí. Stejně razantní postup města je očekáván vůči drogově závislým a bezdomovcům. Tedy nabídnout pomoc, v případě odmítnutí separace.

V roce 2021 by tedy mělo být město Břeclav moderním přestupním uzlem, s upraveným městským centrem, dostatkem obchodních příležitostí a nabídek práce, minimem heren a kasin, nízkou kriminalitou a bohatým kulturním programem. Město se bude v budoucnu orientovat především na rozvoj cestovního ruchu. K dosažení tohoto cíle je směřována i následně zpracovaná prioritní osa „město jako výchozí bod pro turisty z celé Evropy“

Město jako výchozí bod pro turisty z celé Evropy

V roce 2021 se město Břeclav stane výchozím bodem pro turisty, kteří se rozhodnou pokračovat v poznávání krás Jižní Moravy, jako Pálavské vrchy, prohlídka a degustace vín, návštěva Lednicko-Valtického areálu a relaxace a nákupy ve městě Břeclav.

Aby se město stalo turisticky atraktivní destinací, musí návštěvník již při výstupu z vlaku či autobusu vstoupit do obchodně-společenské pasáže v rámci dopravního terminálu kombinujícího železniční dopravu, dálkovou autobusovou dopravu, stanoviště MHD a taxi. Po prohlídce obchodní pasáže a návštěvě turistického centra, může ve městě pokračovat pěší zónou, kolem městského parku, ve kterém na pódiu právě probíhá hudební představení, dále do centra města. V centru města je opravené nábřeží, kompletně přestavěna oblast bývalého cukrovaru na moderní bydlení, doplněné restauracemi na nábřeží řeky Dyje. Právě tady na nábřeží v nové zástavbě by bylo vhodné umístit nový hotel, tří až čtyř hvězdičkové kategorie, popř. kombinace.

Sportovní vyžití má návštěvník v novém a moderním akvacentru, na které město získalo prostředky z fondů EU. V okolí koupaliště se nachází tenisové kurty a moderní zimní stadión, na kterém je možné pořádat v létě koncerty. Městem vedou cyklostezky spojující Břeclav s Lednicko-Valtickým areálem, areálem vykopávek Pohansko u Břeclavi a lužními lesy podél toků Moravy a Dyje.

Turisté si ve městě mohou vypůjčit automobil, malý motocykl nebo kolo a vydat se kdykoli poznávat okolí Břeclavi. Pomocí MHD se turisté dostanou od hotelu nebo dopravního terminálu k místním památkám a zajímavostem, jako je např. Park miniatur Lednicko-Valtického areálu, zámek Břeclav aj.

Část místních lidí již ovládá dobře anglický, popř. německý jazyk, proto není problém se domluvit v obchodech a restauracích.

Naplnění této vize je více než složité, ale není nemožné. Při správné volbě postupů, nařízení a vyhlášek, při nalezení vhodných investorů a úspěšném čerpání fondů EU má Břeclav šanci se stát zajímavou destinací.

Posloupnost řešení problémů k dosažení vize cestovního ruchu města Břeclav: Stanovení priorit a posloupnosti bylo dosaženo v rámci diskuse s občany města Břeclav.

1. Snížit kriminalitu a řešit problém romské komunity (*přívětivé pro občany*)
2. Stabilizovat počet obyvatel (*přívětivé pro občany*)
3. Ekonomicky posílit region a město (*výchozí bod pro turisty*)
4. Vybudovat dopravní terminál (*výchozí bod pro turisty*)
5. Zvýšit vzdělání obyvatel (*přívětivé pro občany*)

6. Zvýšit zaměstnanost (*přívětivé pro občany*)
 7. Zajistit regeneraci brownfieldů, např. cukrovar (*přívětivé pro občany*)
 8. Čerpat maximum finančních prostředků z EU (*výchozí bod pro turisty*)
 9. Vybudovat síť cyklostezek (*přívětivé pro občany, výchozí bod pro turisty*)
 10. Regenerovat centrum města a parky (*přívětivé pro občany*)
 11. Lepší turistická propagace města v zahraničí i v ČR (*výchozí bod pro turisty*)
 12. Zamezení korupce (*protínají se obě osy*)
 13. Prohlubovat spolupráci s Rakouskem a Slovenskem (*výchozí bod pro turisty*)
- (*přívětivé pro občany = prioritní osa „město přívětivé pro své občany“*)
 - (*výchozí bod pro turisty = prioritní osa „město jako výchozí bod pro turisty z celé Evropy“*)

4.3 Porovnání vizí rozvoje cestovního ruchu obou měst

Zpracovaná vize rozvoje cestovního ruchu obou měst se soustřeďuje do tří sektorů. Utřídění řešených problémů obou měst uvádí Tab. 4.1 (číslo u problému odpovídá prioritě řešení u konkrétního města.

Tabulka 4. 1: **Posloupností řešení problémů k dosažení vizí rozvoje cestovního ruchu obou měst v hlavních sektorech.**

sektor	města Hodonín	města Břeclav
<i>Lidské zdroje</i>	1. Zastavit úbytek obyvatel	1. Snížit kriminalitu a řešit problém romské komunity
	3. Zvýšit vzdělanost obyvatelstva	2. Stabilizovat počet obyvatel
	4. Omezit počet heren a kasin	5. Zvýšit vzdělání obyvatel
	10. Zamezit korupci	12. Zamezení korupce
<i>Ekonomika</i>	7. Zvýšit zaměstnanost	3. Ekonomicky posílit region a město
	2. Zvýšit ekonomický výkon města	4. Vybudovat <u>dopravní terminál</u>
	6. Přilákat investory	6. Zvýšit zaměstnanost
	13. Výstavba obchvatu a silnice R55, zachovat dostupnost po železnici	7. Zajistit regeneraci brownfieldů Cukrovar
		8. Čerpat maximum finančních prostředků z EU
<i>Cestovní ruch, turistika</i>	5. Rozvoj lázní Hodonín	9. Vybudovat síť cyklostezek
	8. Rekonstrukce domu kultury a <u>výstavba krytého aquacentra</u>	10. Regenerovat centrum města a parky
	9. Spolupracovat více se Slovenskými městy Skalica a Holíč v kultuře – <u>Moravské dny</u>	11. Lepší turistická propagace města v zahraničí i v ČR
	11. Prezentovat se na veletrzích, tisk bulletinů, inzerce, reklama	13. Prohlubovat spolupráci s Rakouskem a Slovenskem
	12. Udržet zdravé zelené město	

Zdroj: vlastní zpracování.

Zpracované vize rozvoje cestovního ruchu obou měst se soustřeďují na tři sektory. Ve ***sféře lidských zdrojů*** jsou v rámci vize rozvoje cestovního ruchu priority zaměřeny na řešení těchto problémů:

- u města Hodonín na čtyři problémy, jedná se o úbytek obyvatelstva, pak na vzdělanost, problematiku heren a kasin, kde mnoho obyvatel propadlo hazardu a na korupci;
- u města Břeclav na čtyři problémy, nejdříve na kriminalitu a problematiku integrace Romů, pak na stabilizaci počtu obyvatel, vzdělanost a korupci.

Ekonomická sféra podpoří vize rozvoje cestovního ruchu řešením těchto problémů:

- u města Hodonín jsou to čtyři problémy, zaměstnanost, ekonomický výkon, přísun investic do oblasti cestovního ruchu i lehkého průmyslu a služeb a v neposlední řadě dostavba dopravní infrastruktury;
- u města Břeclav je to pět problémů, posílit ekonomicky město Břeclav, výstavba dopravního terminálu, zvýšení zaměstnanosti, zahájit regeneraci tzv. „brownfieldů“ v centru města a čerpat maximum prostředků z rozpočtu EU.

Ve sféře cestovního ruchu jsou klíčové problémy stanoveny následovně:

- u města Hodonín je klíčový rozvoj lázní Hodonín, s tím souvisí i rekonstrukce domu kultury a výstavba krytého aquacentra. Je třeba dále prohlubovat spolupráci se Slovenskem, především sousedními městy Skalica a Holíč, např. prostřednictvím festivalu „Moravské dny“. Prezenci města na veletrzích cestovního ruchu nadále posilovat a udržet kvalitní životní prostředí ve městě „program zelené město“;
- u města Břeclav je třeba dobudovat síť cyklostezek, regenerovat centrum města a městské parky, popř. zeleň, více Břeclav propagovat v rámci ČR i v rámci zahraničních veletrhů cestovního ruchu a prohlubovat přeshraniční spolupráci s Rakouskem a Slovenskem.

Všechny zde uvedené problémy rozvoje cestovního ruchu obou měst představují v podstatě prioritní oblasti, které vytváří rámce pro předkládání konkrétních projektů. Z důvodu omezených možností této práce se dále práce zaměřuje pouze na návrh několika specifických projektů. Níže jsou popsány projekty, které mohou být přiřazeny k osmému a devátému problému města Hodonína (výstavba krytého aquacentra - 8 a Moravské dny - 9), v rámci města Břeclav ke čtvrtému problému.

4.4 Návrh rozvojových projektů města Hodonín

4.4.1 Návrh projektu: „Kryté aquacentrum Hodonín“

Tento projekt spadá do prioritní osy „kulturní centrum“ popsané ve vizi města Hodonína, zpracované na období 2011 – 2021. Viz. příloha č. 4.

Projekt „Kryté aquacentrum Hodonín“ je vhodný **pro realizaci v rámci ROP NUTS II Jihovýchod**, kde naplňuje prioritní osu Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel, oblast podpory Rozvoj regionálních středisek a je v souladu s výzvou Rozvoj regionálních středisek.

Projekt zajišťuje kompletní rekonstrukci stávajícího objektu a jeho značné rozšíření o další pavilon s vodními atrakcemi a novými vodními prvky. Rozšíření a rekonstrukce stávajícího parkoviště, vnitřní i venkovní rekonstrukce objektů, vybavení, zázemí, zvýšení kapacity, vybudování restaurace a zlepšení ekologických standardů zařízení včetně zateplení budov. Novostavba naváže na již dříve rekonstruované venkovní koupaliště a obě zařízení budou propojena.

Místem realizace je město Hodonín (Jihomoravský kraj) a z pohledu cestovního ruchu má neregionální působnost. Projekt tvoří 6 investičních celků (rekonstrukce stávajících budov, výstavba nového pavilonu, výměna technologie úpravy vody, rekonstrukce parkoviště a příjezdových cest, výsadba nové zeleně a mobiliář). Realizací se chce docílit:

- Modernizace stávajících objektů a rekultivace zanedbaného okolí,
- Rozšíření nabídky relaxačních aktivit pro lázeňské hosty,
- Zvýšení kapacity a rozšíření služeb stávajícího objektu,
- Lepší nabídka využití volného času pro občany města a turisty,
- Zvýšení atraktivity města Hodonín,
- Dopad na množství příjezdějících turistů a dobu strávenou ve městě, očekává se zvýšení a
- Nová pracovní místa v počtu cca 30 míst.

Hlavní důvody nezbytného provedení projektu je skutečnost, že dosud neproběhla u objektu rozsáhlejší rekonstrukce. V nevyhovujícím stavu je technologie úpravy vody, statika budovy, významné jsou také úniky tepla a rekonstrukci potřebuje i vzduchotechnika a střechy. V posledních letech se Hodonín prezentuje jako město lázeňské a i pro návštěvníky lázní je přitažlivost zdejšího areálu v porovnání s jinými lázeňskými městy minimální.

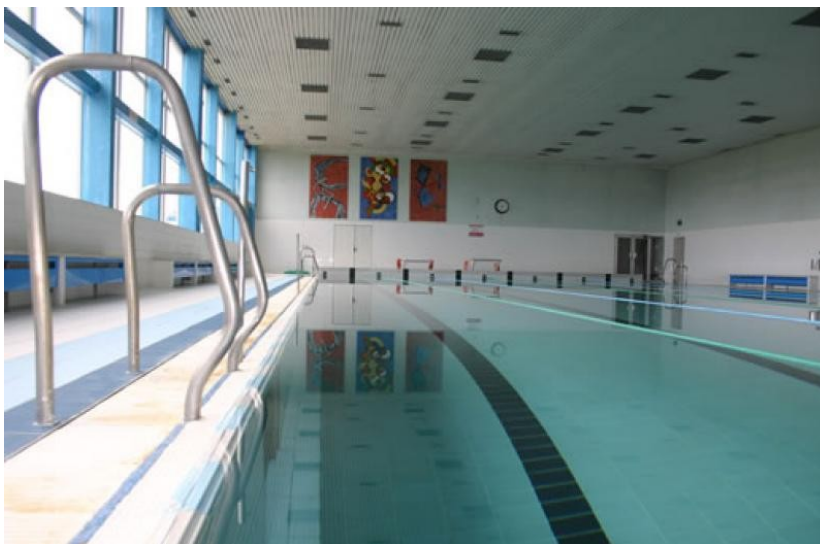
Projekt navazuje na provedené rekonstrukce dalších zařízení spojených s cestovním ruchem města Hodonín. Provedena již byla např. rekonstrukce zimního stadionu Hodonín (realizováno 2002 – 2008), areálu letního koupaliště Hodonín (realizováno 2007 – 2008),

výstavba víceúčelové sportovní haly (realizace 2002 – 2005), revitalizace ZOO Hodonín, úpravy Domu kultury (realizace 2005 – 2006) a dostavba a úpravy příhraniční turistické lokality „přístaviště U jezu“ (zahájeno 2004).

Projekt je v souladu se strategickým plánem města, a to v prioritě „Cestovní ruch a péče o památky“. Projekt také odpovídá místní Agendě 21 v Hodoníně, sledované Plánem zdraví a kvality života města Hodonín.

Rizikem projektu je jednak nedostatečné množství finančních prostředků města Hodonína a neúspěch žádosti o finanční podporu.

Udržitelnost výstupů projektu po realizaci je dána jednak tím, že objekty jsou ve vlastnictví města, jsou spravovány městskou organizací TEZA, organizace zajišťuje údržbu, plynulý chod a provoz. Město zajišťuje financování na provoz a údržbu, část je hrazena ze vstupného.

Obr. 4.1: Současný stav krytého bazénu Hodonín

4.4.2 Návrh projektu: „Moravské dny“

Projekt „Moravské dny“ je zařazen do prioritní osy „Kulturní centrum“ popsané ve vizi města Hodonína na období 2011 – 2021. Viz. příloha č. 5. Tyto akce vyžadují složitý marketing (popsán v kapitole 2.3.1), obvykle přitahují pozornost obyvatel okolních měst a obcí.

Stručný popis projektu: Projektem je návrh nové kulturní akce, která by obohatila společenský a kulturní život města a odkázala na historické tradice. Společenská akce by se odehrávala na Masarykově náměstí v Hodoníně, v DK, kostele aj., měla by pozitivní vliv na zvýšení prestiže města a cestovní ruch. Součástí by byl historický jarmark a ochutnávka

místních vín a specialit, farmářské trhy. Akce by byla pořádána společně s partnerským městem Holíč (Slovenská republika).

Hlavní důvody: Hodonín jako lázeňské město potřebuje více kulturně-společenských akcí v letních měsících, kdy je návštěvnost města nejvyšší, současná hodová zábava v srpnu a svátek vína v září budou vhodně doplněny další akcí na počátku července. Všechny letní měsíce tedy budou mít minimálně jednu větší kulturní akci, která vhodně doplní program pro turisty ubytované ve městě a napomůže přilákat další klientelu. Projektu se účastní i slovenské město Holíč. Pokud by akce byla úspěšná je možné uvažovat o každoročním opakování.

Rizika projektu: Nedostatek financí, nepřízeň počasí, nezájem obyvatel zúčastnit se nové kulturní akce ve městě.

Finanční a institucionální udržitelnost projektu:

Dotčené plochy a objekty jsou ve vlastnictví města a církve, údržba a technické zabezpečení jsou hrazeny z rozpočtu města.

4.5 Návrh rozvojového projektu města Břeclav

4.5.1 Návrh projektu: „Dopravní terminál Břeclav“

Projekt vybudování dopravního terminálu s obchodní pasáží je součástí vize města Břeclav na období 2011 – 2021. Naplňuje očekávání prioritní osy „Město přívětivé pro své občany“ a zároveň i prioritní osy „Město jako výchozí bod pro turisty z celé Evropy“. Realizace tohoto projektu by významně pozvedla úroveň města. Viz. příloha č. 6.

Stručný popis projektu: Jedná se o kompletní přestavbu stávající železniční budovy a výstavbu nového dopravního terminálu, tedy kombinace MHD a autobusového nádraží propojeného s rekonstruovanou železniční budovou. Při přestavbě vznikne nová obchodní pasáž, která bude zahrnovat jednak typické nádražní služby jako je prodej jízdenek, ČD centrum, úschovnu zavazadel, čekárnu SC Pendolino a kanceláře. Ve zbývajících částech budovy dojde přestavbou k rozšíření plochy pro soukromé obchodníky a supermarket, který bude financován ze zdrojů soukromého subjektu. V nové autobusové nádraží bude umístěno v těsném sousedství stávající výpravní budovy ČD a propojeno krytou lávkou. Dojde k úpravě prostranství před staniční budovou, přestavbě parkoviště, bude provedena nová výsadba zeleně a osazen mobiliář. Veškeré nové objekty budou hlídány kamerovým systémem.

Odůvodnění projektu: Rekonstrukce a výstavba nových objektů je nezbytná, stávající nádražní budova ve špičkách nepostačuje kapacitně ani informačně. Stávající autobusové nádraží se nachází 5 až 10 minut svižné chůze od nádražní budovy. Autobusové nádraží není kryté, je kapacitně nedostačující a na hranici životnosti. Cesta z vlakového

nádraží na autobusové je možná jen přes vytiženou silnici po úzkém a nedostačujícím chodníku. Možnosti nákupu, či občerstvení na autobusovém i vlakovém nádraží jsou minimální. Objekty dlouhodobě nesplňují přísná hygienická kritéria a do objektů či zanedbaného okolí se uchylují bezdomovci a narkomani. Stávající parkoviště u vlakového nádraží kapacitně nedostačuje a MHD a taxislužba nemá odpovídající zázemí. U autobusového nádraží se nedá prakticky zaparkovat a lokalita je umístěna v nevzhledné průmyslové části města. Břeclav jako významný železniční uzel potřebuje odpovídající dopravní infrastrukturu, jelikož mnohé spoje zde svou jízdu končí a cestující jsou nuceni v již zmíněných nevhodných podmínkách, bez možnosti nákupu, či stravování na úrovni, vyčkávat.

Výstavbou dopravního terminálu IDS JMK získá železniční stanice Břeclav ještě více na významu, než doposud, jelikož autobusové nádraží je východiskem většiny regionálních linek včetně linek do turisticky atraktivních oblastí, jako je Pálava, Lednicko-Valtický areál, lázně Lednice, Velké Pavlovice a vodní dílo Nové Mlýny.

Rizika projektu: Nesplnění závazků soukromého investora při stavbě obchodní pasáže, nedostatek finančních zdrojů, nezískání podpory.

Udržitelnost projektu: Výpravní budova je ve vlastnictví ČD (částečně SFDI), v okolí nádraží jsou městské pozemky a autobusové nádraží je ve vlastnictví společnosti BORS a.s. a města Břeclav. Některé pozemky mají soukromé vlastníky.

Obr. 4.2: Současný stav železničního nádraží Břeclav.

5. Závěr

Cílem mojí diplomové práce bylo jednak zpracovat vizi měst Hodonín a Břeclav. Při využití zpracované analýzy pěti ekonomických indikátorů za ORP Hodonín a ORP Břeclav, představuje druhá část cíle této práce zpracování návrhu realizovatelných projektů zaměřených na rozvoj cestovního ruchu v těchto regionálních centrech. Přitom se sledují a navrhuji takové projekty, které vycházejí z vize těchto měst, mohou čerpat podpory z unijních fondů a svými vlivy a dopady obohacují region celého moravského Slovácka.

Závěry, které naplňují cíl práce lze shrnout do těchto nejdříve obecných, pak projektových a nakonec do rozvojových vizionářských závěrů.

Cestovní ruch, či turismus se v posledních letech stává neodmyslitelnou součástí života většiny obyvatel České republiky. Každý region a město má řadu svých specifických zvláštností, které zvyšují turistickou atraktivitu lokalit za předpokladu odpovídající infrastruktury. A to především ubytovacího zázemí v odpovídající kvalitě, zlepšovat stav dopravní infrastruktury a v neposlední řadě zajistit zábavní atrakce, turistické informace a možnost nákupu a stravování.

Soudobá politika Evropské unie podporuje záměry členských států ve snižování zaostávání nových členských států a jejich regionů. V rámci operačních programů si každý členský stát vytyčuje oblasti, které společně považuje za významné k unijnímu spolufinancování projektů vypracovaných místními a regionálními aktéry na základě svých rozvojových dokumentů. Organizace veřejného či soukromého sektoru. Státy tak mají možnost využít principu adicionality při spolufinancování náročných projektů, které mají za cíl zlepšit a pozvednout úroveň jednotlivých regionů v rámci EU. Této možnosti využívá i Česká republika v rámci regionální pomoci prostřednictvím tzv. regionů soudržnosti. V diplomové práci se zaměřuji na čerpání dotací prostřednictvím regionu soudržnosti Jihovýchod, jelikož ORP Hodonín i ORP Břeclav jsou jeho součástí.

Region moravského Slovácka, který se nachází na jihovýchodě Jihomoravského kraje při hranicích s Rakouskem a Slovenskem, je v rámci České republiky v určitých oblastech ojedinělý. Na malém území se nachází kulturní, přírodní a historické klenoty Moravy, jejichž význam přesahuje hranice České republiky. Jen na území ORP Hodonín a ORP Břeclav, na které je zaměřena diplomová práce, se nalézá Lednicko-Valtický areál zapsaný v seznamu památek světového dědictví UNESCO. Kandidátem na zápis do seznamu památek světového dědictví UNESCO je dále Velkomoravské hradiště „Valy u Mikulčic“, podle mnohých původní centrum Velkomoravské říše. Lužní lesy jako ojedinělý biotop jsou pod ochranou

UNESCO, tzv. Moravská Sahara je vyhlášena evropskou ptačí rezervací a je přísně chráněna. Nalezneme zde i ojedinělé pískové duny a stepní flóru. Přírodní krásy zdejšího regionu dotváří Pálava a Pavlovské vrchy s vápencovým reliéfem, v Česku ojedinělým, a také Bílé Karpaty, jejichž nejvyšší vrcholky dosahují téměř 1000 m n. m.. Zdejší karpatské louky jsou pod ochranou UNESCO. Kromě těchto dominant dotváří zdejší region množství dalších zajímavostí, např. kvalitní vína, jež jsou pravidelně oceňována na prestižních světových soutěžích, stromy oskeruše, které rostou jen v Bílých Karpatech, bohatý folklór, lázeňství a mnoho jiného.

Přes tyto nesporné přednosti Hodonínska a Břeclavska je cestovní ruch omezen na převážně Českou a Slovenskou klientelu a není významnou složkou příjmu místních samospráv. Chybí odpovídající infrastruktura a turistické zázemí vyšší kvality. Propagace není svým rozsahem a účinností odpovídající.

V diplomové práci se navrhuje dva stavební a jeden kulturně-folklórní projekt. Tyto projekty by významně napomohly ke zvýšení nabídky turistických lákadel a zlepšení kvality doprovodné infrastruktury.

Projekt krytého vodního světa (aquacentra) v Hodoníně, jehož spádová oblast čítá na 150 000 lidí by jistě napomohl ke zvýšení návštěvnosti a snížení nezaměstnanosti. Současný vodní areál je sice moderní a zrekonstruovaný, ale bohužel využitelný jen cca 2 měsíce v roce. To je nedostatečné a nerentabilní. Projekt Moravské dny mimo jiné napomůže udržovat dobré vztahy se sousedními slovenskými městy a oživení dění v centru města pro turisty i místní obyvatele.

Projekt zlepšení železniční stanice Břeclav a vybudování dopravního terminálu s obchodní pasáží a informačním centrem bude výrazným zlepšením pro turisty přijíždějící vlakem, či autobusem.

Tyto projekty, které zapadají do navržené vize rozvoje cestovního ruchu, mají za cíl zvýšit zájem turistů z Evropy o tuto část Slovák a zároveň zlepšit služby pro místní obyvatelstvo. Dva představené projekty pro město Hodonín přispějí k řešení problému sféry cestovního ruchu spojeného s činností a využíváním kulturního domu a areálu krytého bazénu. Projekt města Břeclav pak řeší ekonomickou strukturu města a vyhodnocen je jako čtvrtý nejdůležitější problém naplnění vize rozvoje cestovního ruchu. Pokud budou projekty realizovány za pomoci fondů EU, získá tím Hodonínsko a Břeclavsko rozšíření nabídky turistického zázemí.

Při zpracovávání diplomové práce jsem vycházel mimo jiné z podkladů shromážděných během mé stáže v měsíci srpnu, roku 2010 na městském úřadě Hodonín.

Pracovníci městského úřadu mi vycházeli vstříc, nemohl jsem však nahlédnout do veškeré dokumentace potřebné pro moji práci.

Přínosem mé práce je především navržený směr pro období 2011 až 2021 pro města Hodonín a Břeclav. Popsána možnost čerpání dotací na konkrétní projekty, které naplňují vizi těchto měst a analýza srovnání ekonomických indikátorů ORP Hodonín a ORP Břeclav. V práci je navíc zjednodušeně popsán systém podávání žádosti a přípravy projektů, kde jsem vycházel z postupů společnosti AD Vision a.s., jejíž zpracování projektů bylo mnou vyhodnoceno jako nejpřehlednější a nejefektivnější.

Seznam literatury

Monografie:

1. SKOKAN, Karel. *Konkurenceschopnost, inovace a klastry v regionálním rozvoji*. 1 vydání. Ostrava: Repronis Ostrava, 2004, 160 s. ISBN 80-7329-059-6.
2. LACINA, K., ČECHÁK, V., *Vývoj systémů veřejné správy*. 1. vydání. Praha: PROFESSIONAL PUBLISHING, 2001. 115 s. ISBN 80-86419-13-4.
3. PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., *Veřejná správa a finance*. 1. Vydání. Praha: Codex Bohemia, 1998, 302 s. ISBN 80-85963-85-X.
4. KOUDELKA, Zdeněk JUDr., *Průvodce územní samosprávou po 1. 1. 2003*. Praha: Linde, 2003. 237 s. ISBN 80-7201-403-X.
5. BLAŽEK, J., UHLIČÁŘ, D., *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, klasifikace*. 1 vydání. Praha: Univerzita Karlova, 2002, 211 s. ISBN 80-246-0384-5.
6. KOUDELKA, Z., ONDRUŠ, R., PRUCHA, P., *Zákon o obcích (obecní zřízení)*. Praha: Linde, 2002, 310 s. ISBN 80-7201-326-2.
7. POLIÁN, Milan. *Organizace a činnost veřejné správy*. 1 vydání. Praha: Prospektrum, 2001, 342 s. ISBN 80-7175-098-0.
8. *Veřejná podpora a veřejné zakázky po vstupu do EU: Průvodce pro města a obce*. Praha: MEPCO, s. r. o., 2005, 175 s., ISBN 80-7201-528-1.
9. JANEČKOVÁ, L. a kol. *Marketing měst a obcí*. 1. Vydání. Praha: Grada Publishing, 1999. 179 s. ISBN 80-7169-750-8.
10. MALINOVSKÝ, J.; SUCHÁČEK, J. *Velký anglicko-český slovník regionálního rozvoje a regionální politiky Evropské unie*. 1 vydání. Ostrava: VŠB – TU Ostrava, 2006. 956 s. ISBN 80-248-1117-0.
11. MATES, P.; WOKOUN, R. a kol. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. 1 vydání. Praha: Prospektrum, 2001. 196 s. ISBN 80-7175-100-6
12. SKOKAN, Karel. *Řízení regionálních rozvojových projektů v EU*. Ostrava: VŠB – TU Ostrava, Katedra evropské integrace, 2010. ISBN 978-80-248-1415-5.
13. KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy*. Ostrava: Montanex, 2004, 302 s. ISBN 80-7225-139-2
14. MATES, P., WOKOUN, R., *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. 1 vydání. Praha: Prospektrum, 2001, 196 s. ISBN 80-7175-100-6

Internetové zdroje

15. Strukturální fondy [online] [cit. 2011-01-15]. Operační programy, ROP Jihovýchod. Dostupné z WWW:<<http://www.strukturalni-fondy.cz/>>
16. google.com [online]. [2011-01-15] Regiony soudržnosti. Dostupné z WWW:<<http://www.google.cz/>>
17. Slovákco [online] [cit. 2011-01-15]. Region Slovákca. Dostupné z WWW:<<http://www.slovacko.cz/>>
18. Město Hodonín [online] [cit. 2011-01-15]. Městský úřad Hodonín. Dostupné z WWW:<<http://www.hodonin.eu/>>
19. Město Břeclav [online] [cit. 2011-01-15]. Městský úřad Břeclav. Dostupné z WWW:<<http://breclav.org/>>
20. Český statistický úřad [online] [cit. 2011-01-15]. ORP Dostupné z WWW:<<http://www.brno.czso.cz/>>

Další zdroje:

21. Projektová studie AD Vision a.s.
22. Seminární práce: Kremr Adam: *Analýza dat v regionalistice A: ORP Hodonín*
23. Seminární práce. Kremr Adam: *Analýza dat v regionalistice B: ORP Břeclav*

Seznam zkratk a symbolů

ČD	České dráhy
ČR	Česká republika
ČSR	Československá republika
ČSSR	Československá socialistická republika
ČSU	Český statistický úřad
ČEZ	České energetické závody
DK	Dům kultury
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
EURO	Evropská měna
CHKO	Chráněná krajinná oblast
IDS	Integrovaný dopravní systém
HDP	Hrubý domácí produkt
HNP	Hrubý národní produkt
NUTS	Statistická územní jednotka pro potřeby evropské klasifikace
NATO	Vojenské obranné uskupení
KČ	Koruna česká
Km	Kilometr
KSČ	Komunistická strana Československa
TGM	Tomáš Garrigue Masaryk
SWOT	Analýza silných, slabých stránek a příležitostí, ohrožení
NSRR	Národní strategický referenční rámec
MHD	Městská hromadná doprava
MU	Městský úřad
OP	Operační program
ORP	Obec s rozšířenou působností
RS	Region soudržnosti
ROP	Regionální operační program
LR	Logický rámec
LAU	Statistická jednotka pro potřeby EU
UNESCO	Světové kulturní dědictví
ZOO	Zoologická zahrada

Prohlašuji, že

- jsem byl seznámen s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- беру на ве́доміі, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústředí knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavře licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 29. 4. 2011

.....

Bc. Adam Kremr
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:
Zahradní 4, 695 04 Hodonín ČR

Seznam příloh

Příloha 1: Seznam měst a obcí v ORP Hodonín.....	70
Příloha 2: Přehled dotací v rámci rozpočtu města Hodonín.....	71
Příloha 3: Seznam měst a obcí v ORP Břeclav.....	72
Příloha 4: Návrh projektu: Kryté aquacentrum Hodonín.....	73
Příloha 5: Návrh projektu: Moravské dny.....	75
Příloha 6: Návrh projektu: Dopravní terminál Břeclav.....	77